

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaba

İşcan, İstanbul'u Galata Kulesi'nden
seyretti. — Gazeteler —

Gâh çıkarım gökyüzüne
Seyrederim âlemi...
Gâh inerim yeryüzüne
Seyreder âlem beni!

İ L Â N

**7 Milyon liralık
büyük çekiliş için
tasarruflarınızı
yıl sonuna kadar
İş Bankasına yatırınız...
İş Bankasının**

**MİLYON
YAĞMURUNDAN
FAYDALANINIZ.**

**4 Milyon liralık
çekiliş de
yıl sonunda yapılacak.
Hatırlatırız.**

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 13 Sayı: 43 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 18 Ekim 1967

Yer misin, yemez misin?

—Kurdu bilir misiniz?
— Şu her işini kendi yaptığı için ensesi kalın olan kurttan mı bahsediyorsunuz?

— Hayır.
— Kuzuyu yemek için suyu bulandıran kurt olmasın bu?

— Hayır.
— Mini etekli, püskül saçlı fındık kurdu mu?

— Hayır.
— Dumanlı havada kadınların peşine düşüp kalblerini çalan kurt öyleyse?

— Hayır.
— Muhakkak piyasayı el altından idare edip bir telefonla yüz bin vuran kurttur.

— Hayır.
— Elmanın içinden çıkan kurt mu yoksa?

— Hayır.
— Kirazın içindeki?

— Hayır.
— Uzatma yahu, hangi kurt bu senin dediğin?

— Tarım Bakanı Bahri Dağdaş'ın «yerim» dediği kurt.

Karşımdaki az kalsın düşüp kafasını taşa vurayazdı.

— Ne diyorsun, ne diyorsun, Tarım Bakanı Bahri Dağdaş «Ben kurt yerim» mi dedi?

— Evet, böyle söyledi.

— İnanmam.

— Aç gazeteleri oku.

Gerçekten gazeteler yazıyordu: Amerika'dan gelen tohumluk buğdaylar kurtlu çıkmıştı. Sütün sütun haberlere ve basının kopardığı gürültüye sinirlenen Bahri Dağdaş:

— Getirin öyleyse o kurtlu buğdayları ben yerim, demişti.

Doğrusunu isterseniz bizim Bakanlarımız son zamanlarda bir tuhaf konuşur olmuşlardı. Bir Bakanımız ortaya çıkıp:

— Devlet menfaati için yalan söyledim, diyebiliyordu.

Bir Bakanımız da çıkıp:

— Ben kurtlu buğday yerim, diyordu.

— Nasıl yersin bre?

— Devlet menfaati için yerim.

— Peki... Kurtlu buğdaylar 22.000 ton imiş, hepsini yer misin?

— ???

— Kaç kilosunu yersin?

— On kilosunu yerim.

— Peki, geri kalanı ne olacak?

En iyisi Bahri Dağdaş'ın bütün arkadaşlarını bir araya toplama-
lı. Ve hepsine demeli ki:

— Ey aziz ve muhterem politikacılar! Bu kurtlu buğdayları mademki siz aldınız, siz yiyeceksiniz.

Bu kadarla da kalmamalı. Bütün politikacılara her gün özel

Gençler Dolmabahçe'de oturma mitingi yaptı. — Gazeteler —

— Oturan gençleri kaldırmışlar...

— Yahu, biz senelerdir oturuyoruz da bir kaldıran yok!

menü çıkarmalı. Ağızlarına lâyık cinsten yemekler olmalı bunlar. Kurtlu buğdaydan ekmek, makine yağı karışık zeytinyağı yalancı dolma, mikrop lu süt, boyalı kepekten kırmızı biberli bozuk yumurta, sur dışında kesilmiş kokmuş at etinden âlâ pirzola, ızgara köfte, ölmüş eşek eti yahnisi, mikrop lu su, sulu süt, kurtlu fasulye, pis ekmek... Ve dahi piyasadaki bütün bozuk gıda mad-

delerinden donatılmış bir sofraya buyur etmeliyiz aslan politikacılarımızı:

— Buyrun efendiler yiyin, bu iştihâ sizin!

— İstemeyiz!

— Rica ediyoruz, lütfen buyrun...

— Karnımız tok!

— Ulan yer misiniz, yemez misiniz!

Doğrusu Tarım Bakanı Bahri

Dağdaş «Kurtlu buğdayları ben yerim» demekle hepimize bir yol göstermiştir. Hikâyeyi belki bilirsiniz, Koçero, dağda büyük aptesini yapan bir yolcu görünce mavzeri burnuna dayamış:

— Ye ulan yaptığın haltı! demiş.

— Amaaaan...

— Amanı zamanı yok yiyeceksin!

Adamcağız yemeğe başlamış, ama ziyafetin tam orta yerlerinde bir punduna getirip kapmış Koçero'nun elinden tüfeği, dayamış göğsüne:

— Kalanı da sen ye bakayım!

— Ben ettim, sen etme!

— Yağma yok, yiyeceksin!

Gel zaman git zaman, bu olayın üstünden aylar yıllar geçmiş, bir gün bir mecliste Koçero'dan konuşulurken bizim yolcu:

— Tanırım ahpabımdır, demiş.

— Yapma! Nereden tanırsın? diye şaşmışlar. Bizimki:

— Nasıl tanımam yahu! demiş, beraber öğle yemeği bile yedik.

Kurtlu buğday, makine yağı ile karışık zeytinyağı, mikrop lu su, ölü at eti, boyalı kepekten kırmızı biber, eşek eti... Politikacılarımız bunları yedirirsek gönlümüz ferahlar:

— Yapılan haltları yalnız biz yemiyoruz, ortaklaşa yiyoruz, diye...

AKBABA

Gelecek Sayıda

Son yılların en ilginç yazı serisine başlıyor :

EŞ KİŞİLER ZİNCİRİ... ÇETİN ALTAN'DAN DEMİREL'E

Yazan: NİMET ARZIK

Değerli sanatçımız Nimet Arzik, bu ilginç eserinin önsözünde şöyle diyor :

«Eş Kişiler Zinciri...» Çetin'den Demirel'e...
Kahramanlarım bugünün Türkiye'sinde «olay» haline gelmiş kişiler!

Eş kişiler... Hepsi Cumhuriyet kuşağından...

Eş kişiler, sağcı, solcu, kendimci, ama ne kadar eş!...

GELECEK HAFTA AKBABA'DA...

AKBABA

ÖĞRENİMİMİ tamamlayıp, üç ayrı branştan aldığım üç diploma ile yurda dönerken, çocuklar gibi sevinirdim. Milletçe kalkınma çabası içinde oluşumuzu küçümseyerek:

— Aman canım, memlekette senin bilgini değerlendirecek önemli bir teknik gelişme mi var sanki? deyip, gurbet illerinde elin yabancılara hizmet etmeyi, yurda dönmeye tercih edenler görsünlerdi bakalım!

Yılmadan, usanmadan, gerekirse uyumadan çalışıp, memleketimin yükselmesi için elimden geleni yapacaktım. Ülkem sanayile mi kayacak? Verimli makine mühendislerine mi ihtiyaç duyacak? Yağlı tulumu sırtıma geçirip koşacaktım! Mimarî mi ön plana alınacak? İlgililer yine beni bulacaklardı karşılarında! Hele biyolojik konularda, onlar çağırma-yı unutsa, ben kapılarına damlardım!

Birinci gün, hasret gidermekle geçti. İkinci gün, yabancı ülkelerdeki anıları tazelemekle... Üçüncü günün akşamı babam:

— Eee oğul, dedi. Misafirlik dedğin, ancak iki gün sürer. Senin bir günün de cabadan gitti. Artık yarın sabah, şöyle bir besmeleyle çıkıp kısmetini arasan, ha?...
— Tabii babacığım, dedim. Yarın sabah iş meselesini beş dakikada hallediveririm. Bizim gibi diplomasını yabancı ülkelere alan kimse-ler işsiz kalır mı? Daha selâm verirken kaparlar adamı!

Ertesi sabah müracaatımı doğrudan doğruya Sanayi Bakanlığına yaptım. Sağ olsun müdürler, muavinler çevremde pervane gibi döndüler, çay kahve söylediler, dereden tepeden sohbet ettiller, sonra da adresimi alıp:

— Siz şimdi gidin, münasip bir iş bulunca biz haber veriliriz, dediler. Eh, Sanayi Bakanlığından haber gelene kadar boş duramazdım ya... Diplomalarımın diğer ikisini cebimde taşıyayım diye mi vermişlerdi?

Soluk soluğa koştığım İmar Mü-bakalım, dedi. Şimdilik eline ayda dürlüğü sordu soruşturdu, İskân Müdürlüğü kaleminde münasip bir yer buldu! Evrak kayıt memurluğu!..

— Haydi senin de işin görülsün 380 lira kadar bir para geçer. Belli olmaz, ileride bakarsın terfi edersen, göze girersin, herkes gibi arada ge-çirir gidersin! Bu kadar masraf etmişsin, ilim uğruna gavuristanlarda bu kadar dirsek çürütmüşsün, hayatını kurtardıktan sonra da, «Vatanım» deyip dönmüşsün... Yüzüstü bırakamayız ya seni!

— Sağol, deyip üçüncü diplomaya iş bulmak için yanından ayrıldım. Görüştüğüm müdürlerin, umum müdürlerin, yardımcılarının içinde, «Biyoloji» nin ne olduğunu, neye yaradığını bilenine rastlayamadım. Bi-ri:

— Sizi anhyorum ,dedi. Her hal- de önemli bir konuyu inceleyip dip-loma almışsınız ama, o gibi deyim-leri burada kullanmanız iyi eder-siniz. Neden dersenez, ideolojik de-yimler son zamanlarda rejimin se-lâmeti bakımından epey sakıncalı oldu.

Bir başkası:

— Keşke seksoloji tahsil etseydi-niz, dedi. Hiç olmazsa roman yazar, gene karnınızı doyururdunuz. On gün sonra, ne iş olursa olsun yapmaya razıydım! Lüppülüktün, çöpçülüğe kadar! Durumuma acıyan bir arkadaş:

— Ulan gebeş, dedi, yıllarca emek verip okumuşsun, birbirinden değer-li üç diplomayı cebine sokmuşsun, Allantın belanı mı arıyorsun daha? Beden işçilerinin bile çalışmak için yurt dışına koştuğu bir devirde bu-ralara ne gelirsin? Haydi kendini tu-tamayıp geldin diyelim; devlet kapı-sından ne diye iş dilenirsin?

Büyük bir suç işlemişcesine ba-şım önümde, sordum:

— Peki, nerede iş bulayım?

Başka ne bilirsin?

VEDAT SAYGEL

— Gazete ilanlarını izleyip, özel müesseselerden kendine bir iş bul-sana!

Bunu hiç düşünmemiştim. O gün-den sonra gazeteleri elime alır al-maz önce ilanlarını okuyordum. Breh breh... Özel sektörün adama ne çok ihtiyacı varmış meğer! Aran-an elemanların listesi, gazetelerin sayfalarından taşıyordum! Ünlü bir firmaya dolgun ücretle satıcı ara-yan mı istersiniz, çok kâr getiren bir müesseseye sermaye koyacak or-tak arayan mı istersiniz, istikbal va-adeden bir işte yetiştirilmek üzere seçkin eleman arayan mı istersiniz, müesseselerin çok çok çok elemana ihtiyaçları vardı da, sadece yaban-cı dil ile diploması olanlara yoktu galiba!

Gazetelerden topladığım adresler elimde, başladım sıradan kapı çal-maya! Yurda dönüşümün üstünden üç ay geçmiş, harçlığım, umudum, canlılığım, sevincim, kısaca her şe-yim bitmişti!

Son uğradığım yer, iskelete dön-müş bir hanın beşinci katındaydı. «Memleket kalkınmasına yardım et-mek ister misiniz?» başlığı altında çıkmıştı ilanları. Ve şöyle devam e-di-yordu: «Memleketimizin 67 iline yayılmış bulunan ve kalkınma ham-lemizde şerefli bir yeri olan, sınal, gıda, ziraat, kimyevi alanlarda faa-liyette bulunan büyük bir şirket, at-letik, dinamik, pratik gençler arı-yor. Ücret tatminkârdır.»

Bu bana göre olmasına, bana gö-reydi ya, gerisi kalıyordu şansına. En kötü ihtimalle bir aksilikle kar-şılansam bile geri dönmeyecektim artık! Kapıdan kovsalar bacadan gi-recektim, ücreti az da olsa bir iş elde edecektim!

Duvarları yıkık, ortahığı dağılık bir han odasında üç kişiyle:

— Buyur bakak, dedi şivesi bo-zuk biri.

Gösterilen yere ilıştım:

— Efendim ben, memleket kalkın-masına...

— Anladın anladın, diye sözümlü kesti diğeri. Zabahdan beri her bi-gelen aynı lâfı ünnüyo! Gısaca «İş is-tiyorm» de şuna, geç git gardaş!

Tozlu iskemlede biraz büzüldüm:

— Evet efendim, münasip bir iş istiyordum.

Üçüncüsü sordu:

— İş emme, bi adama iş virmemiz için gafasıyan elinin hangi işlere yatgın olduğunu bilmemiz ilâzım ön-ce. Sen ne bilirsin?

Sevinçle elimi diplomalaruma a-tarken cevap verdim:

— Yabancı üç dili, ana dilim gibi bi-liririm!

— Dili birah gardaş, dedi karşım-daki. Allaha şöktür o gadarcıh şeyi hepimiz biliriz. Birbirimizle işaretle-gonuşmuyok ya! Başka?...
— Biyoloji, makine ve mimarî tah-sil ettim.

En şişmanları, yanındakine sor-du:

— N'etmiş, n'etmiş?...
— Köti bi şey etmiş zaar, dedi.

Sonra bana döndü:

— Poliste gaydın var mı?

İkametgâh, nüfus sureti gibi bir şeyler soruyor olmalıydılar. Eh, bir işe kapılanalım da, formaliteyi na-sıl olsa tamamlarız

— Yok ama...

Birbirlerini dirsekleyip, keyifli ke-yifli güldüler:

— Ee, işlerden hangilerini biliyon bakak?

Marifetlerimi sayıp dökmenin sı-

rası gelmişti. Kelimelerin üstüne basa basa cevap verdim:

— Hemen hemen yapamıyacağım iş yoktur. Meselâ bildiğiniz ham petrolü bazı işlemlerden geçirip, ko-kusuz, dumansız yepyeni bir yakıt yapabilirim!

Biri:

— Geç onu gardaş, dedi. İşe ya-rar bi şey söyle de icabına baka-lım. Başka?...
— Bir takım basit maden parça-larını birleştirip, yolladığınız her yere giden, sorduğunuz her şeye ce-vap veren makine insanlar yapabili-rim!

En şişmanları:

— Geç geç, dedi. Başka ne biliri-sin?

— Elektronik âletlerin yardımı ile sestən hızlı giden bir uçağı, yerden idare edebilirim!

Üçü de suratlarını ekşitti:

— Başka, başka?...
Bu işi de kaçırmak üzere olmanın telâş ile yeryüzündeki âlimleri uğ-raştıran sonuçlanmamış ne kadar mesele varsa, sıralamaya başladım:

— Atom çekirdeğini, kabak çekir-deki gibi parçalayabilirim!

İçlerinden biri:

— E, az bi marifet değel hani, de-di. Gabak çekirdeğini de parçalar-mış arkadaş.

— Atom çekirdeği, diye düzelte-cek oldum.

— Canım alt ucu bi çekirdek de-ğel mi? diye lâfı ağızma tıkadı. Ha garpuz çekirdeği olmuş, ha gabak çekirdeği... Başka ne bilirsin?

İbiği düşmüş horozlara dönmüş-tüm. Son bir gayretle yalvarır gibi atıldım:

— Modern mimarinin getirdiği ye-niliklere uygun her türlü inşaat plâ-nı çizerim, hasar görmüş yapıları tamir ederim, binalara asansör ye-rine yürüten merdivenler monte e-derim, canlıların oluşumları ve ge-lişimleri hakkında istenirse bilgiler veririm...

Biri:

— Yeter gardaş, kes gayrı, dedi. Bu dediklerinin hiçbirini bize yara-maz. Emme seni de böyle işsiz güç-süz yüzüstü bırakmak insanlığa sığ-maz, dur bi iyilikte bulunalım sa-na...

Sen piyasadaki menşur mar-kalı sabun tozlarının, çamaşır sula-rının taklitlerini yapıp satmayı bi-lir misin?

Kolum kanadım kırıldı:

— Bilmem.

— Bilmezsin ya... Gres yağa, çi-çek yağı, su ve boyadan, tereyağı yapmayı becerebilir misin?

Omuzlarım çöktü:

— Yapamam her halde...

— Yapamazsın ya... Soğan gabuğu ile asitten sirke?...

Dizlerim titremeye başladı:

— I ih!

Arkadaşlarından biri:

— İrahah bırak oğlanı, dedi. Öğre-nir. Biz anamızın garında belleme-dik ya bu mesleği!

Diplomalarımı, takdirmamelerimi bir sandığa koyup merasimle tavan arasına kaldırdım, yeni mesleğime atıldım. Altı aydır canla başla ça-lışıyorum. Yabancı ülkelerde okuma-mı sağlayanlara ağız dolusu küfür-ler eden babam bile söz dönüp do-luşup patronlarıma gelince:

— Allah razı olsun, diyor. Allah tuttuklarını altın etsin! Üç diploma ile aç kalacağın bu memlekette, se-ni en kestirme yollardan mal ve pa-ra sahibi yapan bu müteşebbisleri, Tanrı kazadan esirgesin!

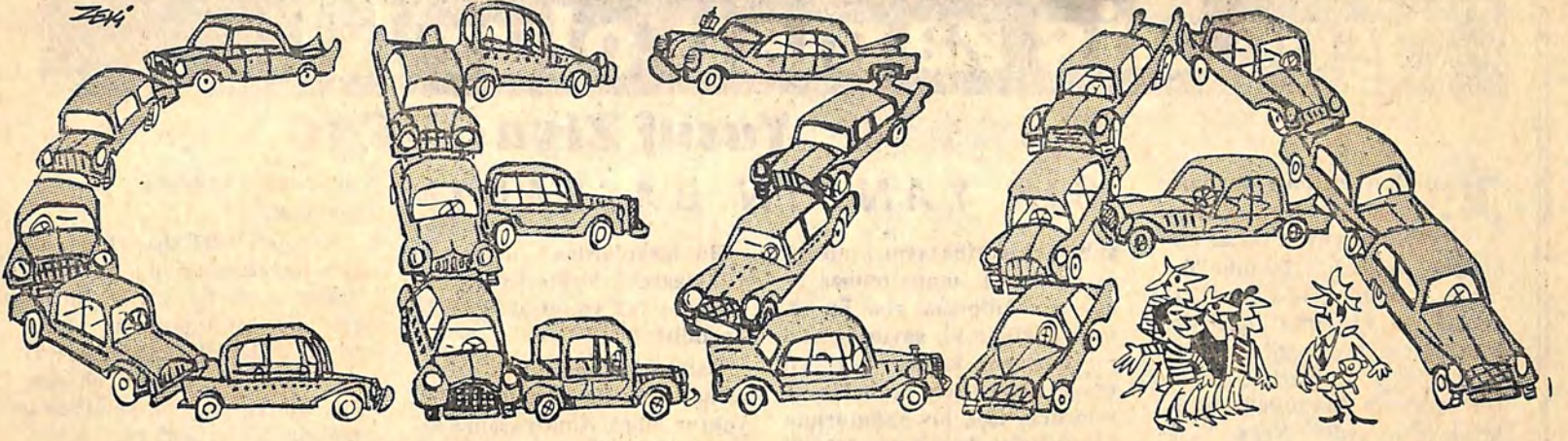
Patronlar da durumdan memnun. Ellerinde, «Memleket kalkınmasına yardım etmek ister misiniz?» diye başlayan bir ilân:

— Eee, diyorlar, gabiliyetli genç-leri bulup meydana çıkarmak bizim vazifemiz, memleketi galkındırmak da sizin vazifeniz. Şöyle basğı işle-rinden anlayan birini bulalım da, para darlığı çeken piyasaya biraz da beşyüzlük basalım!

Vedat SAYGEL

DÖNER SERMAYE!

— Paraları ödedik memur bey.. Silebilir miyiz?...

KONYALININ MEKTUBU

Ben Konyalı bir gencim... Çiftçilik bizim geçim:
Sapan... Bir kaç baş davar!
Toros'un eteğinde, Bozkır'ın göbeğinde
Küçük bir köyümüz var!

Bıldır, tam yaz başında; yirmi sekiz yaşında
Bir arkadaş evlendi!
Savuruyorken harman, köyümüz kızlarından
Fadime'yi beğendi!

Hasat sonunda, bir gün; köyde yapıldı düğün,
Ben de buyur edildim!
Bu düğünü görmeyi, biraz sefa sürmeyi
Canıma minnet bildim!

Hep evdeydi kadınlar: Dizilmişti nalinlar
Kapıda sıra sıra!
Dışarıda erkekler: Belli, zevk edecekler
Bağdaş kurup hasıra!

Silinmişti ansızın, pası kulağımızın
Çalarken zurna, davul!
Sesler aksetti dağa... Derken, coştı bir Ağa:
«Doldur kadehi, oğul!»

Meğer damat, bir ara, depo etmiş kenara
Şişelerle şarabı.
İçki bu... Herkes bilir: Kar gibi ak gösterir
Kara marsık Arabı!

Öyle oldu nitekim: Bilemem, peylemiş kim;
Geldi Çopur Emine:
Yüz çirkin, gövde güzel... Düzgün bacak, ince bel...
Zili aldı eline!

Sonra kaşık havası... İnledi köy ovası:
Çıktı düğünün tadı!
Hemşeriler hep bilir: «Oturak âlemi» dir
Bunun Konya'da adı!

Derken bastı jandarma.. Bir ses duyduk: Davranma...
Misafirler savuştu.
Bir damat, bir ben kaldık... Birden bire ortalık
Alan talan olmuştu.

Onbaşı —iri yarı— dedi: «İtoğluları
«Kim oynatıyor karı?»
«Ne olacak; ben...» dedini... Ense köküne yedim
Okkalı bir şamarı.

Aylar geçti aradan... Fırsat verdi Yaradan:
Oldu iyi bir hasat.
Ver elini İstanbul... Dedim: Göt feleği bul,
Şunun anasını sat!

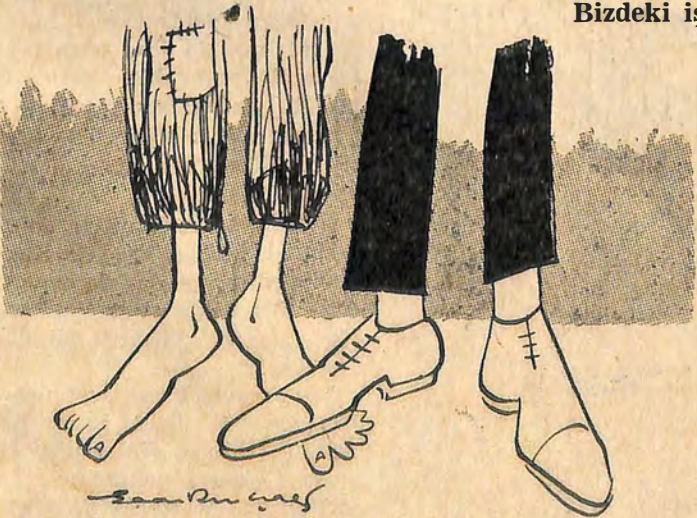
Kesede var ya para... Yolum düştü bir Bara,
Birden şaşırdım: O ne?
Meydanda baldır, bacak... Karılar çırıl çıplak
Oynuyorlardı gene!

Kızlar hoştu, güzeldi... Ama aklıma geldi
Köyde yediğim dayak.
Kalktım: «— Jandarma basar... Bizi kavurup kasar,
«Bir sopa çeker kıyak!»

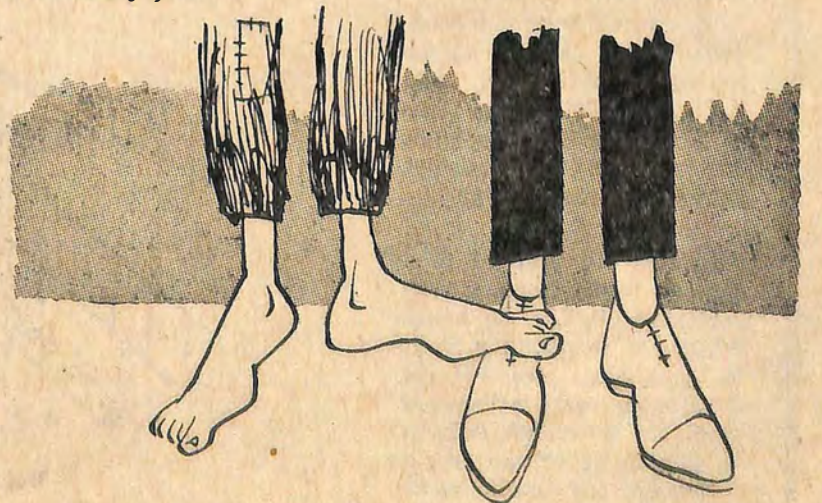
Dediler: «— Ağam; otur... Burası İstanbul'dur,
«Karı oynatmak mubah!»
Böyle eğlence nerde?... Biz dayağı köylerde
Boşa yemişiz... Eyvaaaah!...

Necdet Rüştü EFE

Bizdeki işçi - patron anlayışı :

Patrona göre!...

İşçiye göre!...

geçmiş zaman olur ki...

Yusuf Ziya ORTAÇ

KOL kol gittikçe yayılan, gittikçe büyüyen, gittikçe bütün yurdu saran bir yangın başladı. İstanbul'da böyle yangınlar olurdu eskiden. Gece, bekçinin çığlığıyla pencerelere koşuşturduk: Gök kıpkırmızı... İhtiyarlar, tecrübeli gözlerle karanlığın haritasını okurlardı: Vefa.. Zeyrek.. Saraçhane tarafları!

Rüzgârın uçurduğu bir kıvılcımı, Fatih'te başlayan yangını Beyazıt'a, Beyazıt'ta başlayan yangını Aksaray'a götürür, yeni yangınlar tutuştururdu...

Şimdi, kül olan eski ahşap İstanbul bir beton yığındır. Ama, yeni yangın, kıvılcımlarını büyük topluluklardan büyük topluluklara uçurarak, günden güne büyüyor, genişliyor...

İnsanları, gazap cehennemlerinden çıkmış alevden yaratıklara çeviren bu yangın, zengin düşmanlığıdır. Gözlerimizi yumdukça, ateşin üstümüze biraz daha yaklaşıcağına, çevremizi biraz daha saracağına, hiç, ama hiç şüphemiz olmasın.

Bunun nedenleri bir değil, iki değil, üç değildir. Biz başlıcaları üstünde duralım. Osmanlı İmparatorluğunda vatanış üç bölümde toplanırdı: Asker, memur, çiftçi... Büyük zengin, büyük kalabalığın gözünden uzak, saray çevresinde küçük bir azınlıktı. Onların bile sık sık ayaklanan sokağı, servetlerinin zekâtını kelleleriyle ödediklerini tarihlerde okuruz.

Bugünkü Türkiye'de dördüncü bir sınıf yetişti: Adına «iş adamı» diyoruz.

İş adamı, tüccardır, sanayicidir. Kazanan ve kazandıran adamdır. Memleketin kalkınmasında, çağdaş uygarlığa kavuşmasında onun gücünü, onun başarısını elbet küçümseyemeyiz.

Ama, memlekette tüten bacalar, dönen çarklar, işleyen sermayeler büyüdükçe, çalışan kollar, dökülen alın terleri ve uyanan insan toplulukları da büyür. Onların gücünü, onların başarısını da küçümseyemeyiz!

Bu demek değildir ki, iş adamının büyük kazancı, eşit haklarla bölüşülür. Bu demek değildir ki, iş adamının bindiği otomobilin yüzlerce eşi, fabrika kapısında işçi sayısınca dizilir. Bu demek değildir ki, çalıştırana çalışan aynı apartmanın kaloriferli, sıcak

BİR YANGIN BAŞLADI!

sulu dairelerine aynı asansörde gülüşerek, omuz omuza çıkarlar... Ammaaa, yine bu demek değildir ki, sayın iş adamı, karısına, kızına her yıl model değiştiren arabalar sıralarken, işçi, kış yağmurunu kemiklerine kadar emerek iki saatlik yolu yırtık pabuçla teper... Bu demek değildir ki, işveren, şehrin bir ucundaki yıldızlara tırmanmış apartmanına çıkarken, işçi, şehrin öbür ucundaki toprakaltı kovuğuna iner...

Acı gerçeği korkmadan söylemeliyiz: Onbeş yıllık millî sanayimizin en verimli yapısı İstanbul gecekonduları olmuştur!

Belediyenin yetkili ağız, sıkı bir lodos rüzgârına dayanamayan bu dam altlarında beş yüz bin kişinin yaşadığını söylüyor... Bu beşyüz bin kişi, beşyüz bin susuz, beşyüz bin ışıksız, beşyüz bin ocaksız vatanışdır.

Bu insanlardan, daha kaç yıl Hazret-i Eyüp sabrı ve Hazret-i İsa yumuşaklığı bekleyebiliriz?

Batının çalıştıraniyle çalışması arasında da kazanç eşitliği yoktur elbet. Ama yaşama ayrılığı böylesine cennetle cehennem ayrılığı değildir. Almanya'da gördüğüm en az kazançlı bir elektrik işçisinin evi üç odalı, banyolu, kaloriferli bir apartman katıydı. Sönmez ışığı, kesilmez suyu, çocukların oynadığı yeşil sahası ve buzdolabı, çamaşır makinası, televizyonu vardı. O, motosikletine atlayıp iş başına giderken, otomobil tekerlekleri altında çiğnendiğini düşünecek kadar pabuçları patlak ve ayakları ıslak kaldırımlarda değildir. Artık o, evinde radyosunu dinler, televizyonunu seyrederken, senin hayâl ötesi sıcak saltanatını hınçla, hasetle düşünecek kadar dişleri

soğuktan birbirine vurmaktadır!

Eskiden, varlıkla yokluk, bizim hayatımızda da bugünkü kadar kesin bir yarıkla birbirinden ayrılmamıştı. Eski Türk mahallelerindeki sosyal dayanışmadan bugün çok uzagız. Dünün zengini, kendi çevresinin bütün acılarını duyardı. Ölen bir babanın öksüzü, o mahallenin öz çocuğu olurdu. Orta halli bir mühendis olan benim babamın bile baktığı, yaşıtım bir Ali vardı. Beraber mektebe başlamıştık. Beraber sünnet olmuşuk. Her bayram aynı terzide beraber giyinirdik. Kunduralarımızı, feslerimizi beraber alırdık... Yoksul bir annenin evlenecek kızını mahalle çeyizlerdi: Pembe gaz boyamalarına bürünmüş bakır takımına, piring mangalına kadar... Onun içindir ki, gözler gizli bir cehennem kıvılcımlarıyla tutuşmaz, dilsiz bir sevginin pırıldıklarıyla ıslanırdı. Dudaklarda, nefretle bilenen dişlerin gıcırtilarını değil, sessiz bir duanın kımıldılarını duyardık...

Unutmayalım ki, onların serveti, torunlarımızın ömür boyu ödeyeceği dış borçlar sömürülerek bir çırpıda kazanılmamıştır. Bıraktıkları cämiler, çeşmeler, imaretlerse hâlâ, hâlâ, hâlâ tek övüncümüz!

Türk'ün Kurtuluş Savaşından sonra yeni bir dünya doğdu: Milletler, milletleri sömüremiyor artık. Kim demiş ki, eşit haklar içinde yaşayan insanlar insanları sömürecek?

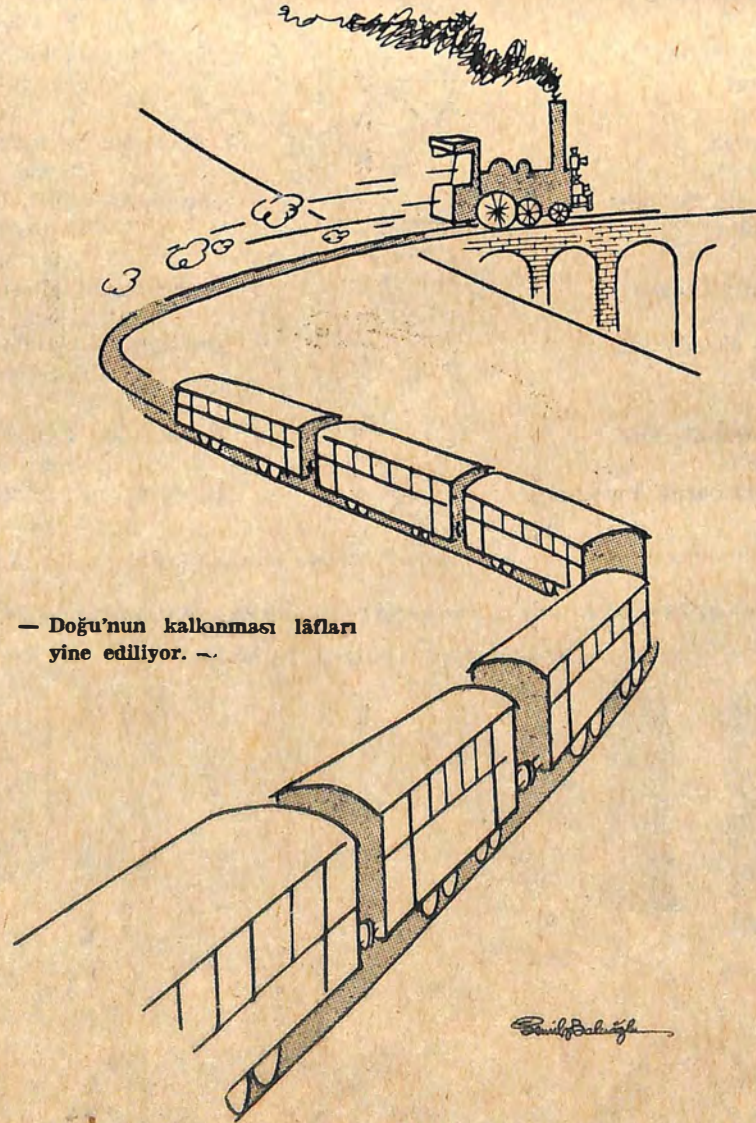
Zengin düşmanlığı sokağı sarmıştır. 6 - 7 Eylül'e sadece başarısız bir politikacılar tertibi diyemeyiz. Birkaç saat içinde, iklimini bulunca «gazap üzümleri» salkımlarını döküverdi!

Bugün de aynı hıncın tepkileri büyük caddeleri, büyük meydanları dolduruyor. Her yol tıkanışında özel arabaların yediği yumruklar sayısızdır. Bu yumrukları, yayaların düşünce altı benliklerinde birikmiş öfkelerden başka neye yorabilirsiniz?

Nice karanlık dünyalar, daldıkları uykudan, Mustafa Kemal'in altın meşalesiyle uyanırlar. Biz, daldığımız uykudan bir yangının ışıklarıyla mı uyanacağız?

Bu yangına karşı, namuslu kazanca razı olmak ve insan hakkına saygı göstermekten sağlam sigorta yoktur.

1 Mart 1962 Y. Ziya ORTAÇ

— Doğu'nun kalkınması lâfları yine ediliyor. —

Doğu ekspresi!

YEDİ

PAZARTESİ

Bir rekor ki...

Milli Çocuk Sağlığı Kongresinde açıklandığına göre, çocuk ölümünde de dünya birincisiymişik.

Eh, bundan önceki iki birinciliği de eklersek, takım halinde şampiyonluğu garantiledik demektir.

Trafik kazası...

İş kazası...

Çocuk ölümü!

Yahu hiç görmeyecek miyiz elimizle öldüğümüz günü?

SALI

Geçilmiyor

Bir Finlandiya'lı avukatın burnu, kendinden çok dünya basınına dert oldu bugünlerde. Hangi gazeteyi açsanız, aynı haberle karşılaşılıyorsunuz: «Bir Fin'li avukatın, 15 yıldanberi burnu büyüyor!»

Gene şanslı insanlarmış şu Finlandiya'lılar. Çok çok da koskocaman ülkede sadece bir kişinin burnu büyüyor. Ya biz ne diyelim? Büyüyen burunlardan yol bulup geçilmiyor!

ÇARŞAMBA

Üstün zekâ, alçak bina

Tanınmış iş adamlarımızdan Vehbi Koç, «Zekâ ve kabiliyet, sermayeden üstündür» demiş.

Bundan bir kaç gün önce de, yapılan bir istatistiğin sonuçlarını açıklamıştı gazeteler: «Üstün zekâlı çocukların çoğu, gecekondularda oturuyor.»

Tevekkeli değil gecekondu yapımı hızlandı yine... Bir boş arsa bulan, kazmayı küreği kapalı bir şeyler çırpıştırıyor! Üstün zekâ, alçak bina gerektirir de, boş durur mu millet?

PERŞEMBE

Bir başka spor

Almanya'da yeni bir spor doğmuş: Sokaktan mobilya toplamak!

Ruslar, Türkiye'ye tohumluk yollayacak. — Gazeteler —

Yazısız

Bu konuda geniş bilgi veren gazeteler, buzdolabından koltuğa, büfeden iskemleğe kadar her şeyi, milletin sokaktan topladığını yazıyor.

Onların yeni saydıkları bu sporun bir başka türü, yıllarca önce yerleşmişti bize. Hâlâ da bütün

şiddetiyle devam edip gidiyor. Ne var ki, spor kuralları gereğince onlar bulduklarını sokaktan topluyor, bizimkiler işlerine yaramayan sokaklara atıyor.

Bunun içindir ki, onların sokak araları bile tertemiz, bizim çöplüğe dönmüştür kentlerimiz!

GÜN

CUMA

Yaparlar valla

Köy İşleri Bakanı Toker, «Biz 41 yılda yapıları, bir yılda yapacağımız» demiş.

Aman üstlerine varmayalım, yaparlar valla! Kafaları kızarsa günümüzde altmış bin olan köy sayısını, şıp diye yüzirmi bine çıkarırlar altmış bin zamlı!

CUMARTESİ

Yeni eserler

«Eyüp'te kaçak inşa edilen bir mahalle bulundu!»

Eyüp, İstanbul'un en kalabalık ilçelerinden biri.

«Florya'da kaçak inşa edilen 34 daireli iki bina bulundu!»

Florya, İstanbul'un en gözde sayfiye yerlerinden biri!

Bizim dikkatimizi çeken, İstanbul İmar Müdürlüğünde böylesine çalışkan, böylesine kaçak inşaatları şıp diye yakalayan memurların da bulunduğu. Malûm, kaçak yapılan işne değil, yüksük değil... Koskocaman bir mahalle... Kolay kolay kaçak olduğu anlaşılır da geçer mi ele?

PAZAR

2000 yılında

Geleceğin araçlarını hazırlayan bilginler, otomobil yenilikleri hakkında açıklamada bulunuyorlar: «2000 yılında araba sürmek son derece kolay olacaktır!»

Olmasına olacaktır ya, 2000 yılının arabaları değil ezecek, üstüne binecek canlıyı acaba nereden bulacaktır?

Evet, hiç yoktan...

Sanat mı basitleşti, sinemayla uğraşanlar mı işi gevşeltti, anlayamadık gitti. Film çevirmek için eskiden ünlü sanatkarlar aranırdı, günümüzde aranıyor tahtan tahttan olanlar. İşte bunlardan biri daha: Prenses Süreyya'dan sonra, Prenses İra da film yıldızı olmuş! Olmuş ya, rejisör de filme yeni yıldıza yaraşan bir isim bulmuş: Hiç Yoktan İyi!

Doğu'nun kalkınması!...

PORTRE :

CÜNEYT GÖKÇER

OKURLARIMA :

Yusuf Ziya Ortaç'ın, Akbaba'ya davet telgrafı üzerine, dergide yazmağa başladığımda, arasıra okurlarıma gerçekten mektup yazardım. Sonra nedense yazmadım. Bugün, bu janra tekrar dönüyorum: Svetlana'nın etkisinden olacak... Zorlu konular, mektupla daha kolay hallediliyor...

Geçenlerde sevgili okurlarım, size Devlet Tiyatrosu sanatçilerinden, Macide Tanır'ı sundum. Bugün size, Devlet Tiyatrosu aktör, rejisör, metör an sen'lerinden Cüneyt Gökçer'i sunuyorum. Ayrıca genel müdür de... Genel Müdürlüğü beni pek ilgilendirmiyor: O, onun, «Yazık olmuş» tarafı, Akbaba'm, ve sevgili okurlarım...

Biraz politikadan başımızı alalım dedim.

Devlet Tiyatrosu'na ait her hangi bir kritiğe kıvrılan yazı çıkınca, kim ediyorsa ediyor, ama allem ediyor kalem ediyor ve arkasının gelmesini engelliyor. Hiçbir devlet adamı, bunu ne başarmış, ne denemiş.

Allah Allah, Allah Allah, Allah Allah diye şaşkınlığımı huzurunuzda ifade etmeme müsaade edin sevgili okurlarım: İşin, tilsimini sökemedim. Siz söktünüz mü?

CÜNEYT GÖKÇER'LE SON KARŞILAŞIŞIM

Sahne olmadı. Bir yazıhanede oldu. Benden sıkıyetçiydi. Yarı yarıya haklıydı. Kritik yazıları yazmıştım. Kolay hicve kaçmıştım. Ciddilik istermiş meğerse, tenkitte...

— «Demek yeni bir sahaya atıldınız, demek tiyatroya merak sardınız» dedi, çok üstün tepelerden. Etrafta, «Etrafta» vardı, cevap veremedim kendisine, alçacık ovacığımın. O veremediğim cevap hâlâ içimi kemirir durur: Sizin de veremediğiniz cevaplar, içinizi kemirmez mi sevgili okurlarım?

Diymediğimi diyorum, iki sene rötarla:

— «Ahhap, hayatın bazı cilveleri vardır. Genel kültürü bir yana bırak, bazı insan, bazı garip şartlarda yaşar. Ben, hayata gözümü açtığımda, bizim Göztepe'deki evin kurumuş havuzunda, Jandark'ın provaları yapıldı. Hem de Hudojistvini, teatrın en gözde artisti tarafından. Modern tiyatronun yaratıcısı Stanislavski, bizim fakirhaneye sık sık mektup iletirdi. Hâlâ, beni büyütenlerin evlerinin duvarlarında, rejisi, Stanislavski tarafından yapılmış, «On İkinci Gecenin» resimleri durur. Siyah beyaz ve soluk, senelerin solukluğuyla.

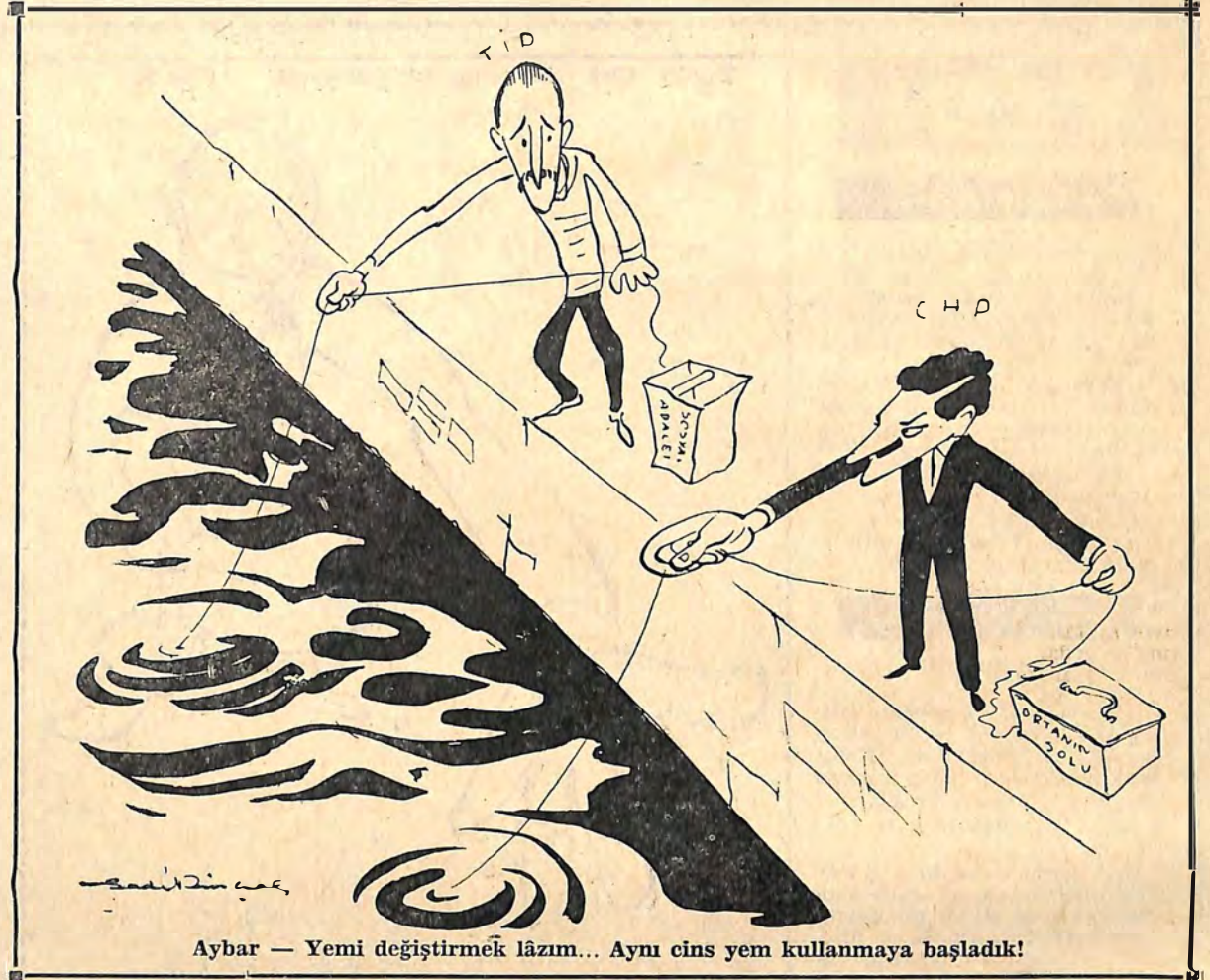
Kendi portrem olsa, daha da teferruatına girerim, ama çiziceğim, senin portren ahbap, senin portren...»

ŞİMCİLİK...

Cüneyt Gökçer'i bundan seneler önce, Kral Oedipus'ta gördüm. Konservatuardaydı. Piyesi, o senenin mezonları, kılıç kuşanma coşkusuyla oynuyorlardı. Kral, Cüneyt Gökçer'di. O, krallıkla başlamıştı karyerine. İnşallah krallıkla bitirir. Bazan, hükümdarların akıbeti feci olur tarihte... Ama bu tiyatro kralı şükür...

İstidatlıydı. Vücudunun dökümü mükemmeldi. Çok şey vaadediyordu. Krallıktan krallığa, onu sahne de ikinci görüşüm Pirandello'nun bir piyesinde oldu: Gene kraldı... Kral Henri!...

Pirandello'yu Türk Tiyatrosuna

Aybar — Yemi değiştirmek lâzım... Aynı cins yem kullanmaya başladık!

sokan gene «Bizim Ev» di. İlk çevirilerini, amcam Fuat Canım yapmıştı. Arkadaşı Ertuğrul Muhsin sahneye koymuştu. «Size öyle geliyorsa öyledir», «Evvelki gibi, evvelkinden iyi», «Yazarını arayan altı kişi»... Hep çocukluğum Pirandello'nun şahısları arasında geçmişti, belki en değme aktörlerimiz daha yazının adını duymadan. Bu en değme aktörlerimiz arasında, Cüneyt Gökçer var mı dersin Akbaba'm?... Var mı dersiniz sevgili okurlarım?...

Pirandello'ya «Ailevi» ilişkimden ötürü, ikinci defa Cüneyt Gökçer'i, Allah etsin, kral olarak gördüm. Acı bir kraldı. Biraz «Kabuktan», ama iyi oynuyordu. Fazla bencil bir oyunu vardı. Ekibi bastırıyordu. Ekip, kendiliğinden, biraz fazla basıkçaydı ya!...

Düşündüm. Vaatlarının, istidat olarak, bir kısmını tutmuştu. İnsan olarak bilemem...

Üçüncü defa onu kral değilse bile, kral adayı rolünde, Hamlet'te gördüm. Yaşlanmıştı. Saltanatlıydı. Yüklü bir genel müdürdü. Gene vücudu plâstisitesini muhafaza etmişti. Gene iyi oynuyordu. Bu sefer «Kabuğun üstünden» oynuyordu. Artık Genel Müdürlüğe dalmış, hiçbir şeyi derinleştirecek hali de, vakti de yoktu. Sekiz yüz gövdelik bir kurulun başındaydı. Bunun idaresi vardı. Mali meseleleri vardı. Hızla değişen hükümetlerle, ilişkisi takışığı vardı. Savunma savaşları vardı. «Müesseseyi değil özünü» içten gerillaları vardı... Daha neleri neleri neleri vardı...

Bu «varlık bolluğunda», yazık oldu Cüneyt Gökçer'e.

Piyenin rejisini kendisi yapmıştı. Beline kadar zipli siyah kadifeler içindeydi. Ofelyası, son derece «Yerli» bir ofelyaydı, oyununda da, tutumunda da, taaa pabuçlarına kadar.

Cüneyt Gökçer gene ekibi bastırıyordu. Ekip gene, kendiliğinden basıkçaydı. Kendi ayarında sanatçilerle sahnede görünmeyi sevmiyor muydu ne? Sevmez, sevmeyiz!...

Ve köprülerin altından nice sular aktı. Bu suların çoğu, bozbulamaktı. Son olarak «My Fair Lady» piye-

sinde oynamış. Gitmedim, görmedim. Gürültüsünü duydum. Operet olarak oynanmışmış piyes. Gene Cüneyt Gökçer, şatafatlar içindeymiş. Tabii, Ankara sosyetesini, İstanbul sosyetesini çalkaladı. Herkes, birdenbire sanata daldı, «Bu büyük sanat olayını alkışladı. İstanbul sosyetesini, Gökçer çiftine, evini barkını açtı...

Acaba Cüneyt Gökçer, büyük sanat olaylarına, birdenbire bunca ilgi gösteren zarif hanımefendilere: — «Demek tiyatroya birden merak sardınız?» dedi mi ki, bana iki sene önce en üstün tepesinden dediği gibi, Akbaba?

— «Cık cık» dememiştir. Öyle karşılıklı ağırlandma havalarında, öyle şeyler demek, dünyanın bütün protokollerine aykırıdır, bilmiyorum musun?...

Bu Akbaba'nın cevabı, sevgili okurlarım.

CÜNEYT OLAYI

Bir Çetin Altan olayı, bir Turhan Feyzi olayı olduğu gibi politik sahada, tiyatro sahasında da bir Cüneyt Gökçer olayı da vardır. İsmet Paşa olayı kadar kavi ve neredeyse onun kadar sürekli olabilecek istidatta bir olay.

Tiyatrodan sesler yükselmektedir. Ben bu sesleri bir yana bırakıyorum. Şimdi sevgili okurlarım ve sevimli Akbaba'm sadece bir vatandaş ve bir seyirci olarak konuşuyorum. Sözlerim politik söylevleri hatırlatıyorsa, kusura kimse kalmazın!...

Bir kaç yıldan beri tiyatro gerilemektedir. Belki, Ertuğrul Muhsin ile fazla ileriye gitmişti de, «Dön geri, umumi seviyeye uy» diye diremek ihtiyacını duydu ortam. Ve tiyatro, umumi kültür seviyesiyle canı gönülden uyuştu.

Devlet Tiyatrosunun bir fonksiyonu var Akbaba, senin gaganın bir fonksiyonu olduğu gibi. Senin gaganın fonksiyonu... Gagalamak. Devlet Tiyatrosunun fonksiyonu, tiyatro kültürünü yaymak. Gagalamak fonksiyonunda, bize düşeni, elhak yapıyoruz. Tiyatro kültürünü yaymak fonksiyonuna gelince, lâyukiyle yapılıyor mu sevgili okurlarım, siz söyleyin? Bir kere tiyatro, dikine gidiyor,

bir kaç şehre münhasır. O, Anadolu'da, yazlık turneler, fasarya. Fasar-ya. Fakat bu dikine gitmek, yalnız tiyatrodan değil. Televizyonda da öyle olacak, başka şeylerde de!...

Dikliği bırakın, Bulvar Tiyatrosu halini aldı, seçilen eserler yüzünden ve tulûat kumpanyası şeklini aldı, oyunun seviyesi yüzünden.

Örneğin, neden Devlet Tiyatrosunda seneler senesi, Şekspir'den başka ve bir iki Yunan tiyatro yazarınınkinden başka klâsik eser oynanmaz?

Hattâ, neden Cüneyt Gökçer kendine en uygun rolleri aramaz bulmaz? Böyle roller var: Don Juan, Kazanova, hattâ ve hattâ Jül Sezar örneğin!...

Körpe Hamletleri başkaları oynasın, mâsum profesör Higin'sleri de başkası. Kuzum, Devlet Tiyatrosunda hiç «başkaları» yok mu?

Cüneyt Gökçer'in gene bir başka hassası var. Hükümetlerle son derece iyi geçinmesini biliyor. Takdir-kârıym. Çünkü ben hiçbir hükümetle iyi geçinemedim. Bu hassa, Taleran'da da varmış. Yedi tane hükümet eskitmiş.

Her bir hükümet, iktidar koltuğuna ilişirken nedense «Cüneyt Gökçer'i asmaktan kesmekten» bahseder. Yerleşince de büyük sanatkârı taltif eder. Bu değişikliğin sebebi n'ola ki?...

İkinci müşahedem: Birçok büyük adamların başına ne gelmişse kalabalık bir aile efradının, sonsuz isteklerine karşı koyamamaktan gelmiştir. Bunu söylerken, Napolyon'u düşünüyorum: Zavallı Napolyon...

Cüneyt Gökçer'in de tiyatrodan hatırıca bir aile kalabalığı vardır... Ve hepsine karşı vazifelerini sadakatla yerine getirmektedir.

Bu sene, Devlet Tiyatrosu'nun, Bulvar Tiyatrosu'ndan yavaş yavaş çıkıp, asıl ve asıl fonksiyonuna dönmelerini temenni ederiz ama, galiba ümitsiz bir temenni bu!...

Allah gecinden versin, bir kitabe hazırlasam Cüneyt Gökçer için, şu nu derim: «Aktör doğmuştu, çok büyük aktör olabilirdi»...

Nimet ARZIK

SEVGİLİ gardaşım Nuh, Senin adın Nuh, benim adım Musa... Aslına bakarsan, ikimizin de babası Adem... Orda sana, «Nuh bey» derler, burda bana «Ula Kel Musa» derler. Sen gocaman bi şehirde avratların gafalarını düzel-diyon, ben burada, Doğu Anadolu'nun otuz haneli kövünde heriflerin saçını gırkıyom, sakalını gazıyom... Sen alıyon kelle başına yüz gayme, ben alıyom kelle başına elli gurus... Hemi de bizim fiyat maktudur... Ha yımırta gadar kelleyi gırkımsın, ha gazan gadar kelleyi, fiyat denişmi-yo. Bunun gafası çoh bi büyük, bu-nun gafası yımırta gadar güççük, bi-ri altmış olsun, biri kırk olsun di-mek yoh.

Yalnız ne varkim, buranın bi eyi-liği var, heç bi kövli dayı, isli gaz tenekesinin üzerinden galktıktan so-nam, ense yokarı çıkmış, biyyığın bi yanı yere bakıyo, bi yanı havaya bakıyo dimez. Sen orda Paris golan-yası gullanın, biz burda, şehirden kilosu üç bangnota aldığımız golon-yanın içine üç kilo su gattıktan so-nam gullanırık.

Senin önüne oturan saçların heç birinde kepek bile bulaman, bizim burda bitleri saymağın baş ede-men. Berberin bi vazifesi de burda, bitleri ve kelledeki her türlü haşa-ratı yok etmektir. Amma eyi bil ki kövli milleti her daim piresiynen değil, bitiynen övünür. Ne dimiş a-talarımız, pire itte, bit yiğitte bulu-nur. Yiğitliğimize heç bi diyecek yohtur. Biti çoh çıkanlar, bahşı de çoh virirler. Çoh didiğim, on guru-şu nâdiren geçer. Velâkin senin bah-şışın elli bangnottur, o gene başga...

Sen resmi vazifeynen Romanya'la-ra gadar geden, biz sadece mikda-rın makamına gadar gederik. Sen resmi vazife diyerekden ücretini resmi gurdan alın, biz ise gayrires-mi gurdan. Çünküm, mikdar Deli Bekir'in sakalını işkembe gazır gibi gazırkene, üç dene usduranın canı-na ohurum. Gene de çiharır, otuz gurus virir.

«Beşi de bahşış ha!» der.

Sonam da bizim, o çoh pahalı go-lonyaynan, elini yıkar, yüzünü yıkar, burnunu sümkürür.

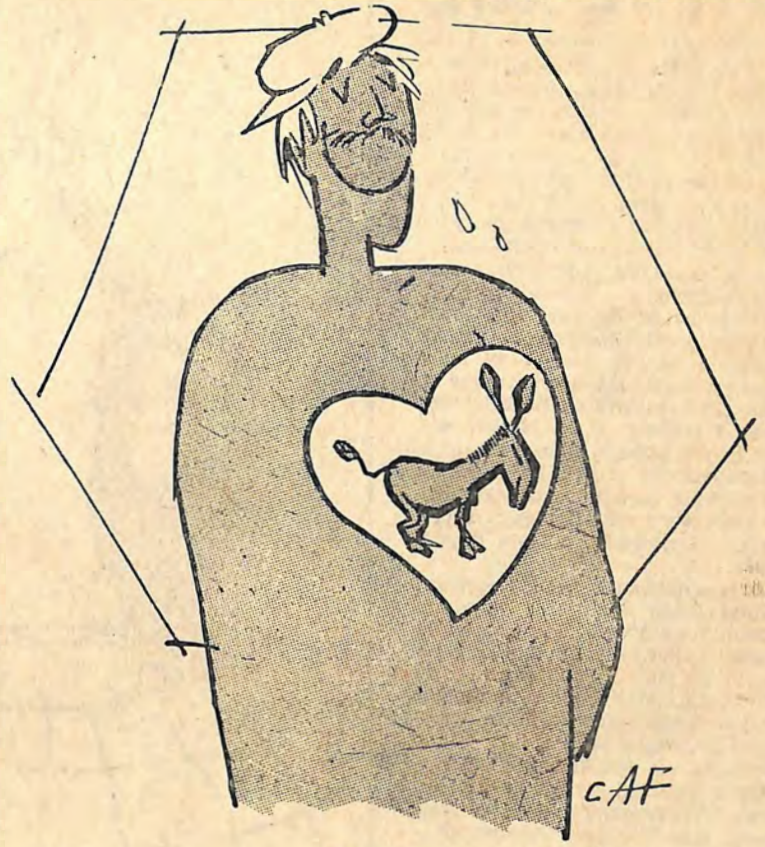
Neyse gardaşım, görtüyon ki ara-mızda dağlar gadar fark var... Sen

ayrı diyarların insanı, ben ayrı di-yarların insanı, senin yolun başga, benim yolum başga... Amma velâ-kin, Romanya'daki beyanatını gaza-talarda okuduktan sonam anladım ki, seninle bir noktada birleşiyoruk. Sen demişin ki, «Bu iş vatan vazifesi» demişin. Yâni, «Bu işi vatan vazifesi olduğu için kabul eyledim» demişin. Hıh gardaşım işde, bu nok-tada ikimiz birik. Sen vatanını sevi-yon, ben de seviyom. Senin yüreğin, vatan, millet, bayrak lâfını duyunca hopluyo, Allah vekil benimki de hopluyo, hem de hopur hopur hop-luyo... Hem inanman, burda Cum-huriyet Bayramlarında köv bekçisi Yetim Ali, dört dene odunu çatıp takızafer gurur. Ben belkim bunun altından günde kırk kere geçerim. Niden geçerim? Yüreğimin, vatan, millet, bayrak aşından hopur ho-pur hopladığı için...

Şindi senden arzuhalım şu ki gar-daşım, ben bu vatan, millet, bay-rak aşından yanıp da küll olmadan, beni bi heyete garışdırıver de, yurt dışına çıkarak içimdeki ataşı celâl-lendiriyim. Tamam mı gardaşım, A-laman olmuş, İngiliz olmuş, Emeri-kan olmuş, benim için farketmez, neresi olursa olsun, yeter ki bana da bi vatani vazife verilsin. Ben bu-radan, makasımı, usduramı, gayışi-mi, sülüğümü, velhasıl takım tak-lavatımı toplayıp seve seve vatani vazifeye goşiyim.

Bi kere traşıma diyecek yohdur. Öyle bi traş ederim, öyle bi traş e-derim ki, değme siyasici elime su dökemez. Hem benim traş ettiğim kelleynen, hangi siyasimiz, hangi gâvur siyasisinin karşısına çıkarsa, ossat başarı kazanır. Gâvur siyasisi: «Ula şu gafaya bahl!» Bu gafaya gredi verniyeceyk de, kime vere-ciyk?» der başga bişiy demezler.

Bi kere gardaşım deyim, traşın ellibin çeşidini bilirim. Top ense mi den, guyruk ense mi den, güvercin döşü mü den, gılguyruk mu den, tekguyruk mu den, alabulus mu den, trabulus mu den?... Hele öyle bi pehlivan traşı yaparım ki, üstüme yohdur yedi düvelde. Tecribesi be-dava. İstersen tecribe için gönder ordan bi siyası, yapıym ona bi pehlivan traşı, ondan sonam topsuz tü-feksiz getsin Gıbrıs'a... Şöle Makar-

Yazısız

yos'a garşıdan bi görüksün, yeter... Makaryos, sorgusuz suvalsiz, Ke-şan'sız, Dedeagaç'sız teslim ediverir Gıbrıs'ı...

Sonam, gardaşım deyim, esaslı güveyi traşı da yaparım. Benim traş ettiğim güveyi, Allahın bi izni keremiynen ilk gece bir arslan ol-lur, bir boğa olur. Bugüne gadar köv yerinde daha bi dene yüzümü gara çıharan olmamışdır. Diyeceksin, va-tani vazifeynen bunun ne elâkası var?... Gardaşım, hem de pek çok... Sen, uzun saçlıları traş ettiğin için aklın ermez böyle şeylere... Bak şin-di gardaşım, bizimkilerden bi dene-sinin gâvur elinde yüzümüzü gara çıharması ne dimekdir, bilin mi? Yapım onlara bi güveyi traşı, yuturiyım Musa marka guvvat macu-nu, heç gözümüz arkada galmasın. Türk'ün şanı, bir daha şanlısın gurbeti diyarlarda...

Sonam gardaşım, ben bi biyyık düzeldirim, bi biyyık keserim, gö-ren zanneder ki, ganadını açmış şah-in guşu... Eh be gardaşım, düşün ki, gafa yarıya gadar parıl parıl a-labulus, gulaklar çıhmış arslan ye-lesi gibi, tam bunun ortasında da ganadını açmış şahin guşu gibi biy-yıklar, ulan vallaha gâvur büyükleri korkudan şeylerine ederler be!...

Nuh gardaşım, gabiliyetlerim bu gadarnan galsa çoh eyi, daha neler var bende, neler?... Gıl çekerim ki, nah isderse at gılı gibi olsun. Gu-lunç gırarım ki, nah isderse çont (1) olsun. Değil mi ya gardaşım, düşün ki tiyyarede birinin bi guluncu dut-sa, tirap Musa hazır... Ben gulunç gırdıktan sonam, isderse o gulun-cun üsdüstündeki gafa mermerden ossun, öyle bi çalışır, öyle bi çalış-sır ki, değirman gibi...

Sonam gardaşım, diş de çekerim. Yohdur üsdüme kimse diş çekme-de. Kerpeten çürük dişe, arhamı da duvara dayamayım, isderse dört köklü ossun, çenesini bile kerpete-nin ucunda eline vermezsem yuh ol-sun benim Musa'ma da, asama da...

Sonam gardaşım, alâsından tenki-ye yaparım. Yol adamı gabız eder derler. Nedir bunun çaresi, mülâye-met... Kime müracaat, Musa'ya... Si-yasicilerin ekserisinin gabız olması dolayısıyla, Musa gibi bir adamın heyete dahil edilmesi, vatani vezife değildir de nedir?

Şimdi sen olmaz diyeceksin ama, olur da olur... Allah nelere gâdir değildir. Gardaşım deyim, alâsın-dan sünnet yaparım. Hele yarım galmış sünnetleri tamamlamakta üs-tüme yohdur. Bu gibi sünnetlerde gullanılmak üzere icadetsiz oldu-ğum gısgacın namını bizim çevre kövlerindeki yarım sünnetlilerin he-pisi bilir... Usdurayı attım mı, ya-rım galmışlık, geri galmışlık bir ya-na, şöyle depesinden de bi gayrak goparrım ki, Musa'nın şanı, şan o-lah!

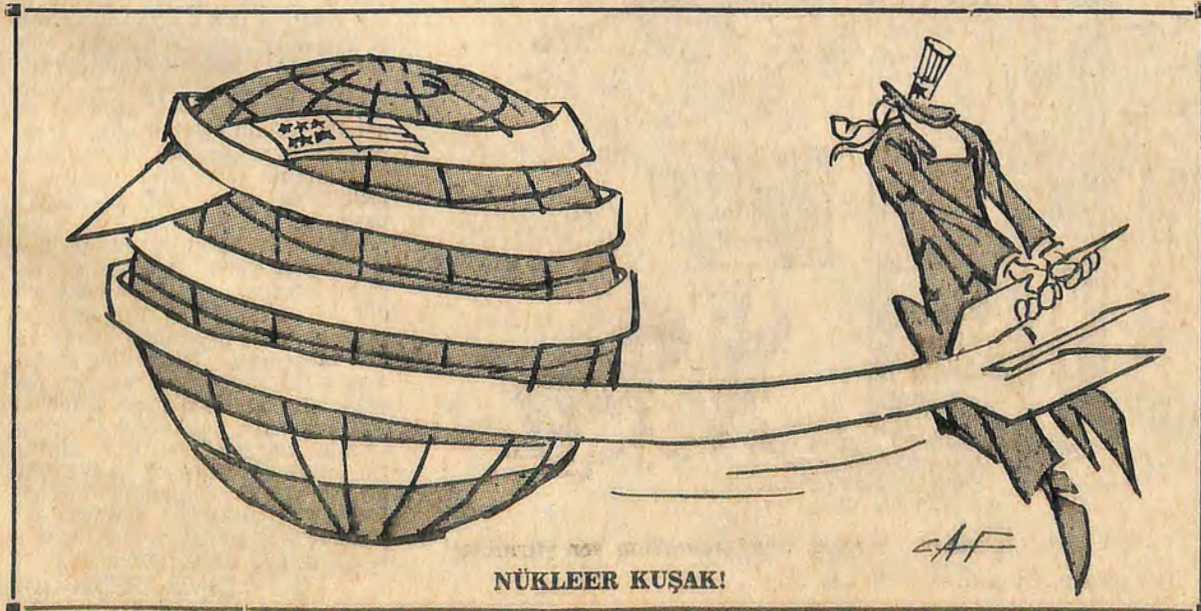
Gelelim basur meselesine. Ne me-meli basurları bir hafta içinde eyi etmişimdir ben...

Velhasıl, yaparım gardaşım. Hele işin içine bir de vatani vazife girer-se yapmıyacağım şey yohdur. Gan alırım, sülük yapışdırırım ve en mü-himi, büyüklerimizin lâf yetiştire-medikleri yerde ben lâf yetiştiririm.

Haydi gözünün yağını yidiğim Nuh gardaşım, ayarlayıver şu işi...

Mırmırık kövli, daim ve
seyyar berberi
Musa Keser

Mektubu bu sahilere nakleden:
Bizden Biri

NÜKLEER KUŞAK!

Biraz tuz

GEÇEN ayın en önemli olayları arasında Uluslararası Seramik Sergisinin açılışı vardı. Dünyanın hemen hemen her köşesinden kendi eserlerini yollayan seramikçiler içinde en fazla Çekoslovak'lar, Macar'lar, Alman'lar, Japon'lar, Venezuella'lılar ve Türk'lerin pavyonu ilgi çekti. Hemen her pavyonu bir sefaret mensubu, açılışında temsil etti. Danimarka'yı temsilen gönderilen eserleri de iki Türk kızı orada hazırlamışlardı. Bunlardan biri, İstanbul'un en beğenilen güzel kızlarından Alev Ebüzziya idi. Birkaç ay önce bir Danimarka'lı ile evlenerek oraya yerleşmiş ve iki eseriyle sergiye iştirak etmişti. Babası eski milletvekillerinden Ziyad Ebüzziya ve annesi Vâlâ hanım kızlarının evlenme haberlerini seramiklerini seyredirken bir Danimarka'lıdan duydu-lar.

Bu serginin en beğenilen eserleri, Tatbiki Güzel Sanatlar Okulunun doçentlerinden Jale Yılmazbaşar ve Erdiç Bakla'ya aitti. Nitekim ilk satılan da Jale Yılmazbaşar'ın eseri oldu. Genç kadın bundan kazandığı parayla, bugünlerde doğacak çocuğunun yorganını satın aldı.

Prof. İsmail Hakkı Oygur'ın seramikçiler şerefine verdiği kokteyl de mahiyeti bakımından eşine az rastlanacak güzellikteydi. Tarabya Otelinin terasına yerleştirilen masalardaki davetliler birbirleriyle hiç tanışma fırsatı bulamadılar. Yarısı ayakta kalan misafirler arasında sıkılanlar büfenin önünde mevzilendiler ve bir ara buzdan yapılmış heykeli devirip kırdılar. Maarif Bakanı İlhami Ertem yanındaki erkek zevatla baş köşedeki masaya oturdu ve hiçbir sanatçıyla görüşmedi. Uzun yıllar Avrupa'da oturmuş olan Oygur'ın bu kokteyl türünü nereden bulup getirdiği ve tatbik ettiği de bir türlü çözülemeyen bir bilmece olarak kaldı.

Sefirler içinde kendisinden sık sık bahsettiren Fransız Büyükelçisinin eşi Madame De Juniac İstanbul'da kaldığı iki aylık süre içinde güzel partiler verdi. Çok sevimli ve zarif olan bu kontes, sanata olan düşkünlüğünün yanı sıra, tabiata hayranlığını da her fırsatta belirtti. Hemen her gün denize girdi, kendisi için İskenderun'dan özel surette getirilen iri karidesleri yedi ve bu arada Türk dostlarını sefarette ağırladı. Çoğunlukla eski ve yeni büyükelçilerin davetli olduğu bu ziyafetlerde Prenses Hanzade ve Prenses Neslişah, Balmain'in güzel tuvaletleriyle görüldüler.

Türkiye'de sevilen Amerikalılar gün geçtikçe azalıyor. Buna mukabil sevilenler de pek çok seviliyor. Bunun en iyi örneği İstanbul Amerikan Haberler Merkezinin Kültür Ataşesi Sam Courtney'dir. Dört yıldan beri hemen hiçbir Amerikalı aile ile dostluk kurmayıp sadece edindikleri Türk dostlarla kaynaşan Courtney'ler, Türkiye'den ayrıldılar. Hava alanında geçirilirken, üzüntüden ağlayan dostları, Courtney'leri hiçbir zaman unutmıyacaklar. Amerika'nın kusurlarını görüp rahatça tenkit eden ve otuz yaşında olmasına rağmen zekâsı sayesinde Washington'a önemli bir vazifeye giden Sam Courtney'nin bu derece sevilmesinde, güzel ve sevimli karısının da rolü oldu. Üç çocuğunun bakımını dışarda İngilizce öğretmenliği de yapan bu güzel kadın, uçağın merdiveninde ağlayarak dostlarına, «Binemiyeceğim, sizlerden ayrılmıyacağım» derken çok samimiydi. Courtney'ler buradan ayrılmadan bir gece önce ofisinde çalışanlar tarafından Boğaz'daki Yeniçeri tavernasına davetliydiler. Şoföründen, ha-

İş kazalarında dünya şampiyonuyuz. — Gazeteler —

Yazısız

İsteyenler 5 liraya Galata Kulesinden İstanbul'u seyredebilecekler. — Gazeteler —

— O kadar merdiveni boşuna niye çıkacaksın, ver yirmibeşi seyret filmini!

Biraz biber

demesine ve müdürüne kadar herkesin katıldığı bu akşam yemeğinde Sam Courtney'nin yardımcısı Bingül Gülseven çok hoş sürprizler hazırlamıştı. Kapalıçarşı'dan uzun uzun arayıp da bulduğu «gözyaşı kaplarını» onlara hediye ederken ilk gözyaşını kendi döktü. Sonra üç katlı ayrılık pastasını kesen Courtney'ler herke-se bundan tattırdı ve ayağa kalkıp Anadolu havalarına ayak uydurarak hora teptiler. Sabaha kadar Park Otel'deki odasından İstanbul'u seyreden bu güzel çift, inşallah Türkiye'ye bir daha sefere Büyükelçi ve eşi olarak gelir.

Memlekette «kemerleri sıkalım» prensibine hiç uymayanların başında düğün sahipleri gelir. Paraları oldu mu hemen muhteşem bir düğün yapmağa kalkan zenginler arasında bazen akıllılar çıkıyor da sade ve zarif düğünler yapıyorlar. Bunlardan birini iş adamlarından Emrullah Aksu ve eşi Handan Aksu Bebek'teki güzel köşklerinde bir dostlarının İpek adındaki kızları için yaptılar.

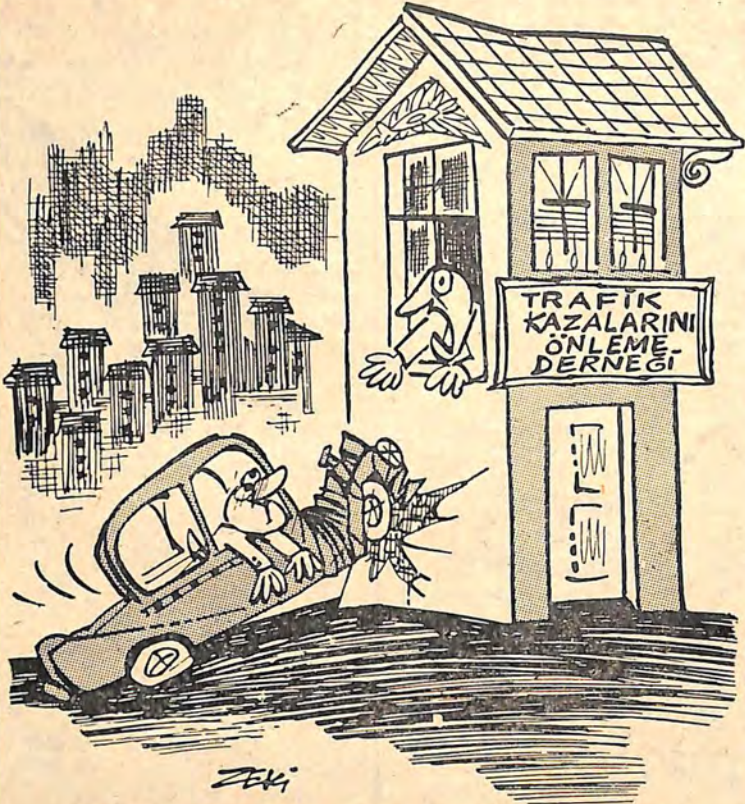
Bir banka da kırk fakir çocuğun sünnet düğünüyle, dört çiftin düğününü aynı gün Hilton'da yaptı. Gelin - güveylelerin danslarından sonra çocuklara kukla da gösterildi ve böylece Hilton'un yabancı müşterileri de çok değişik bir gün geçirdiler.

İstanbul Belediye Reisi Haşım İşcan ve eşi yıllık davetlerini Emir-gân'daki koruda verdiler. Bütün bahçeyi baştanbaşa lâmba ve fenerlerle süsleyip ışıklandıran Belediye mensupları, unutulmaz bir gece yaşattılar misafirlere. Devlet Reisi Cevdet Sunay'ın da bulunduğu ve ufak bir adada yakınları ile yemek yediği masada, Cemal Tural ile eşi de vardı. Gecenin ilgi çekici misafirleri arasında eski Belediye Reisleri Necdet Uğur ve Kemal Aygün göze çarpıyordu. Kordiplomatığın hayran olduğu bu gecede, Konservatuvarın bale bölümünden gelen dansözler ve folklor ekibi geceye bambaşka bir hava verdiler. Hemen herkes oradan ayrılırken korunun bütün turistlere açılmasını temenni ediyordu.

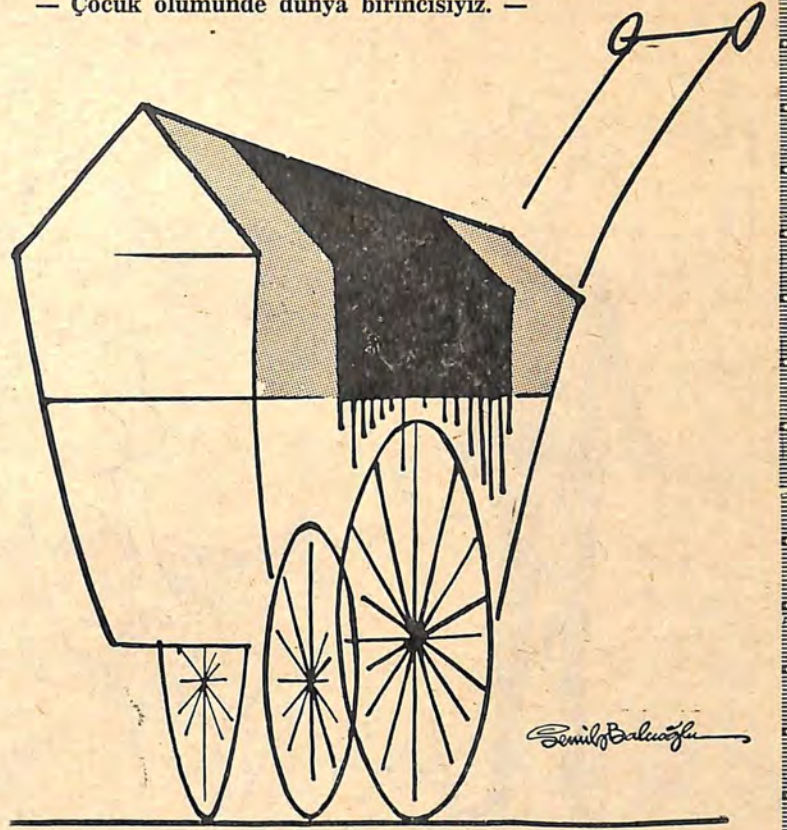
Memleketimize harika bir topluluk geldi: Dağıstan - Kazakistan dans topluluğu. Emprezaryo Ömer Umar'ın uzun çalışmalardan sonra buraya getirmeye muvaffak olduğu bu topluluk, seyircileri yerinde hop hop hoplatıyor da alkışlamaktan ellerini kıvartıyor. İstanbul Valisi Vefa Poyraz ilk gece doymadığı bu baleyi kızına göstermek için bir defa daha seyretti, ertesi gün onlara kocaman bir sepet çiçek yolladı. Türkçe konuşan trüpla bol bol resim çektiren Vali kadar baleyi zevkle izleyenler arasında İstanbul Merkez Komutanı Selâmi Pekün de vardı. Bilhassa Çeşme Başında geçen bir baleye aşırı ilgisini görenler generalin sevimli eşine dönüp, «Acaba paşayla çeşme başında bir romantik hatıranız mı var?» diye sordular. İkişinin de cevabı tatlı bir kahkahaydı.

İngilizlerin Türkiye'yi bir türlü unutamayan elçilerinden Sir Bowker ve eşi İstanbul'u tekrar görmeğe geldiler. Yıllarca sonra Türkiye'yi ziyaret etmenin heyecanını anlata anlata bitiremeyen Bowker'lar hemen Anadolu'ya gittiler ve eskisine nispetle büyük bir kalkınma gördüklerini söylediler. «Her şey değişmiş, ama bir tek şey aynı: O da Türk'lerin misafirperverliği ve samimiliği» diyorlar. BP'nin Umum Müdürü Mr. Riddle'in Bowker'lar şerefine Büyükdere'deki evinde verdiği kokteyle bütün eski dostları gelmişti.

Leylâ ERDURAN

— Kaza yapacak başka yer bulamadın mı be adam?!..

Yazısız

Muhafazakâr..

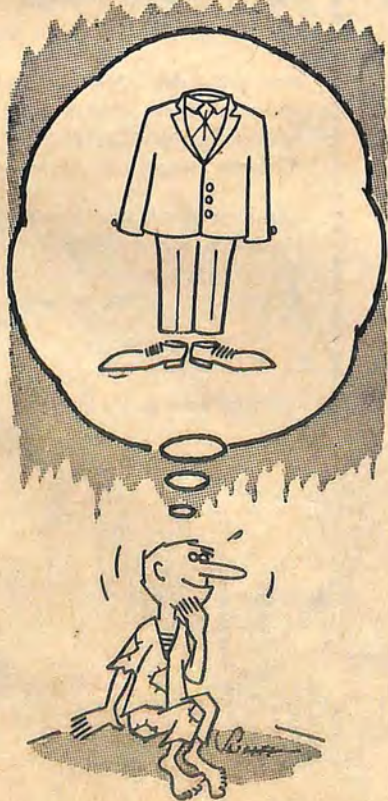
Kapitalist..

İdealist..

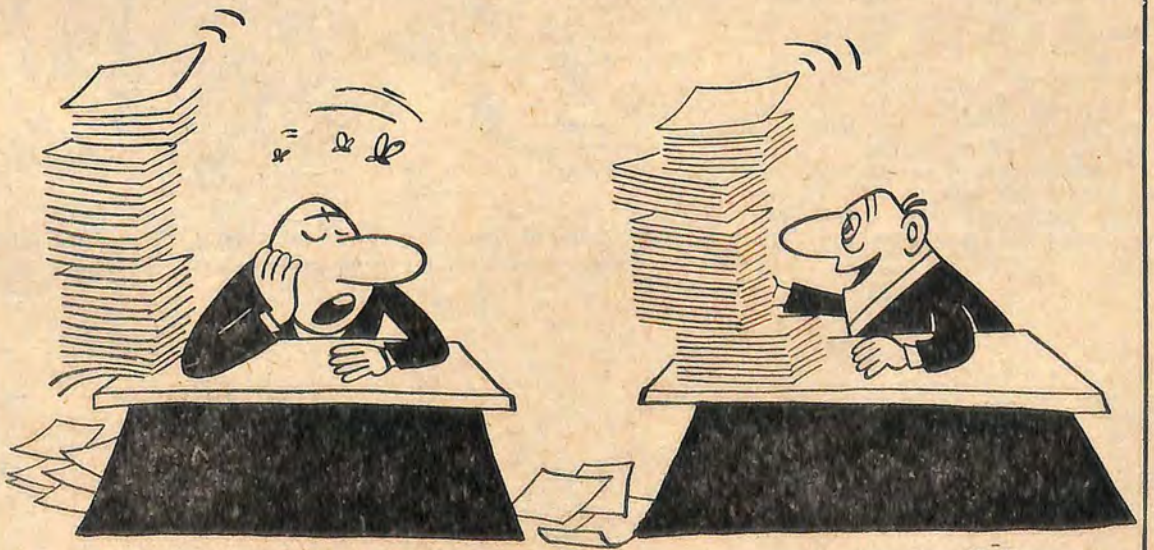

Egzistansiyalist!...

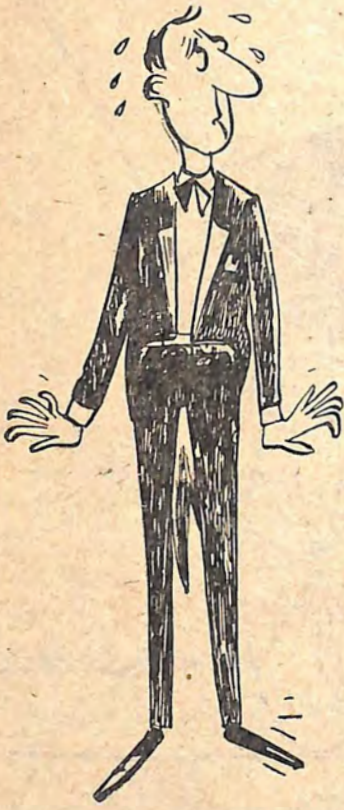

Ümit Milli Takımımız!

Bir tıp bilgini horlamaya çare buldu. — Gazeteler —

— Eh, müdür duymadan uyuyabiliriz artık!

— Aaah, dersi bir hatırlayabilsem!...

— Senin elinden zehir değil, n

Solak

Delikanlı, arkadaşına övündü:
— Bilmezsün azizim, ne kadar mutluym.
— Ne o? Hayrola?
— Bir kızı ilk defa öpmenin ne kadar hoş olduğunu bir bil-sen.
— Peki, kim bu kız?
— Gülperi.
— Nereden anladın ilk defa öptüğünü?
— Oper öpmez suratıma öyle bir tokat patlattı ki dünyayı ters gördüm.
— Hangi eliyle vurdu?
— Sağ.
—
— Niye sordun?
— Hiç!...
— Söyle Allah aşkına, merak ettim.
— Şey canım, ben onu solak biliyordum dal!

Gezinti

Genç kadın, otomobille küçük bir tura çıkmıştı. Geciktğini gö-ren kocası aramaya çıkmak ü-zereyken, sevgili eşini kapıda gördü:
— Nasıl, dedi, üzücü bir olay-la karşılaşmadın ya?
— Yoo, dedi kadın, fevkalâde bir gezme oldu benim için.
— Güzel. Arabayı garaja koy-muşsundur her halde?
— A, tabii... En küçük vidası-na kadar, kalan kısımlarının hep-sini!...

— Affedersin delikanlı.. Sormak ayıp olmasın ama, o lâfı bana mı attınız?

Karaca

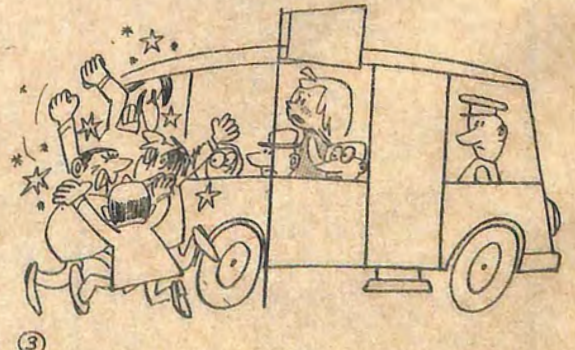
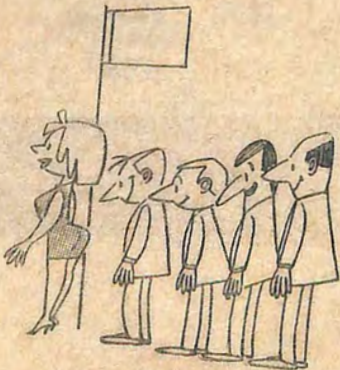
Benim yârim suratından bollidir,
Yaşı altmış değilse de ellidir.
Çok dolaşır etekleri zillidir;
«Şehrin sokakları dar» dedi bana.

Bir hüner sayıyor fazla gezmeyi,
Yılışıp herkese kaş, göz süzmeyi.
Davranışı çoktan aşmış çizmeyi;
«Ben hürüm her erkek yâr» dedi bana.

Eski çağlardaki aynalar hani?
Buruşmuş vücudu, pörsük her yanı.
Yine de sevişmek istermiş canı;
«Koynumda saklıdır nar» dedi bana.

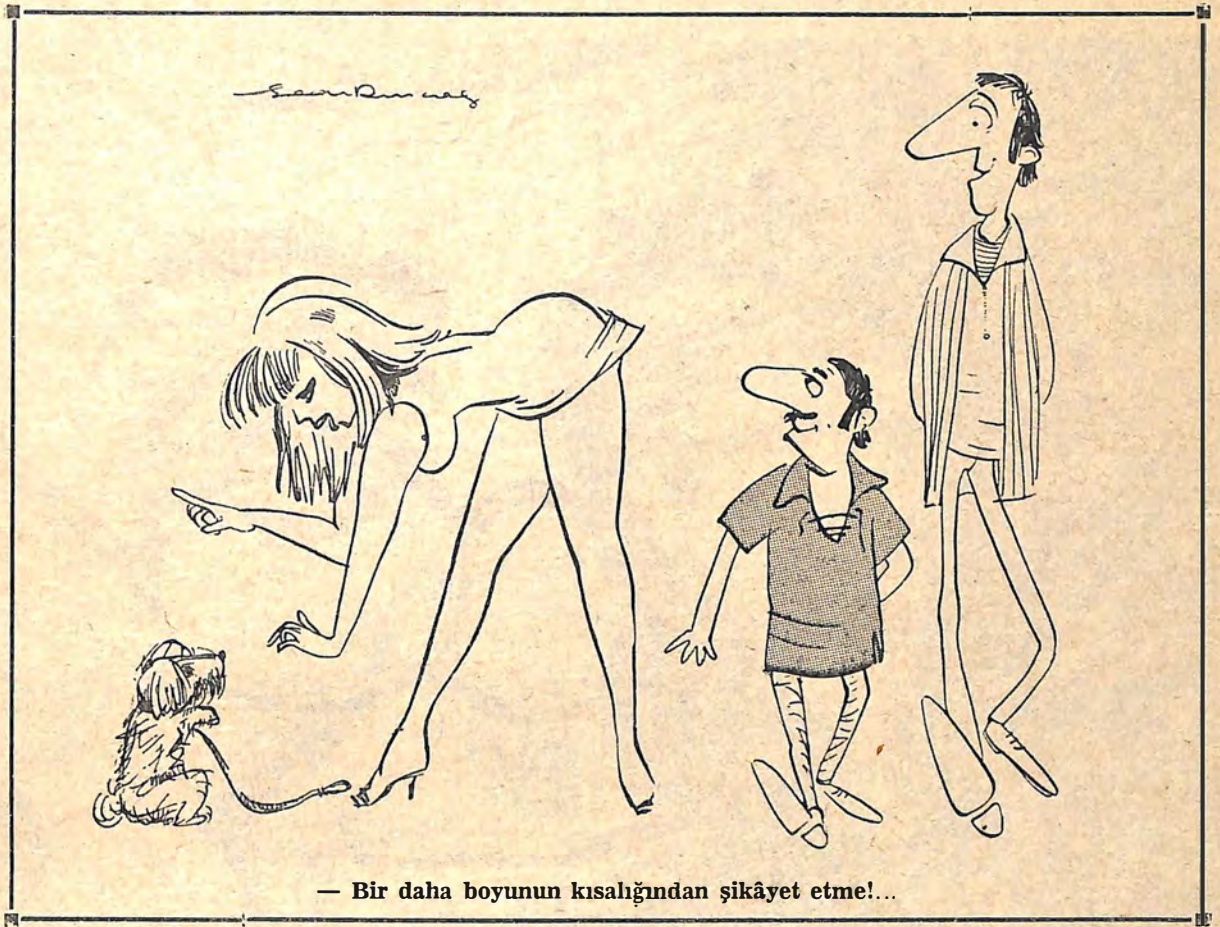
Kart yosmalar kime akıl danışır?
Sonradan azanı paklar tenesir.
Zevk onun, zevkine kim ne karışır?
«Haz duyduğum tek yer bar» dedi bana.

Uymuyor bu haller ona uymuyor,
Hakkında verilen hükmü duymuyor.
Kumara, içkiye, aşka doymuyor;
«Düşes; oynadığım zar» dedi bana.

suyu bile içerim hayatım!...

— Bir daha boyunun kısalığından şikâyet etme!...

lan gibi

üşman etti beni candan dostuma,
üzüp ot doldurmak ister postuma.
ütün günahım attı üstüme;
vefalı olmak bir âr» dedi bana.

dına gelmiyor durmak, durulmak,
ıkânsız yanında rahat uyumak.
tyguları karma karışık yumak;
staysan bunu aç, sar» dedi bana.

trük gemisini çekmiyor «Koy» a,
ızılar yazıyor dalgalı suya.
şı; içi gibi bin bir renk boya;
özümün çevresi far» dedi bana.

bak çiçeğine denir mi gonca?
yat altmışında başlarmış onca.
runları varken kendi boyunca;
nlarla uğraşmak zor» dedi bana.

nçlikte kullanmış forsunu fazla,
ndi bir göl olmuş yosunu fazla.
ppahın görmüş kursunu fazla;
e kadar eğlensem kâr» dedi bana!...

Salâhattin KUTLU

— Çok anlayışsız politikacı şekerim... Yazın nasıl geçtiğini anlayamamış!

Normal

Adam kahvede, elindeki gaze-
teyi sallayarak:

- Yaşasın!... diye bağırdı.
- Çevresindekilerden biri:
- Kim yaşasın? diye sordu.
- Kim olacak, Amerikalı psi-
kolog Dr. Albert Ellis.
- Ne yapmış bu herif?
- Dış ilişkisi olmayan evli er-
keklerin anormal olduğunu keş-
fetmiş.
- Ne çıkar bundan?
- Ne çıkacak, normal hayata
kavuşacağımız çıkar.
- Yâni, zamparalık serbest öy-
le mi?
- Hem de nasıl!...
- Peki, evli kadınların duru-
mu ne olacak?
- Doktor onlar hakkında bir
şey söylememiş.
- Desene, onların durumunu
normal bulmuş!

Namuslu yol

Bir dâvette iki zengin iş ada-
mı konuşuyorlardı. Biri:

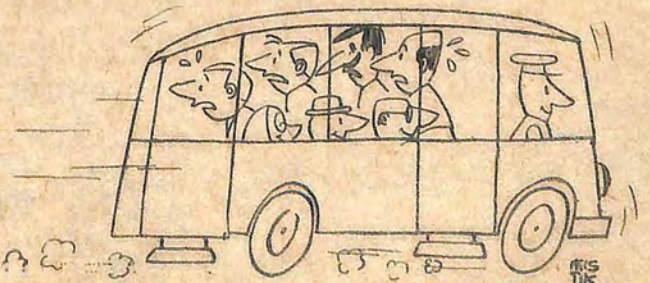
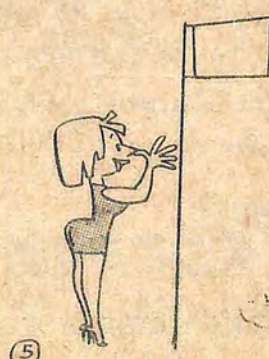
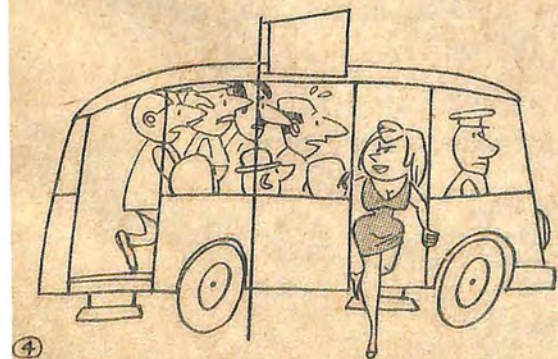
— Para kazanmanın çeşitli yol-
ları vardır, dedi. Ama bu yollar-
dan sadece bir tanesi namuslu
yoldur.

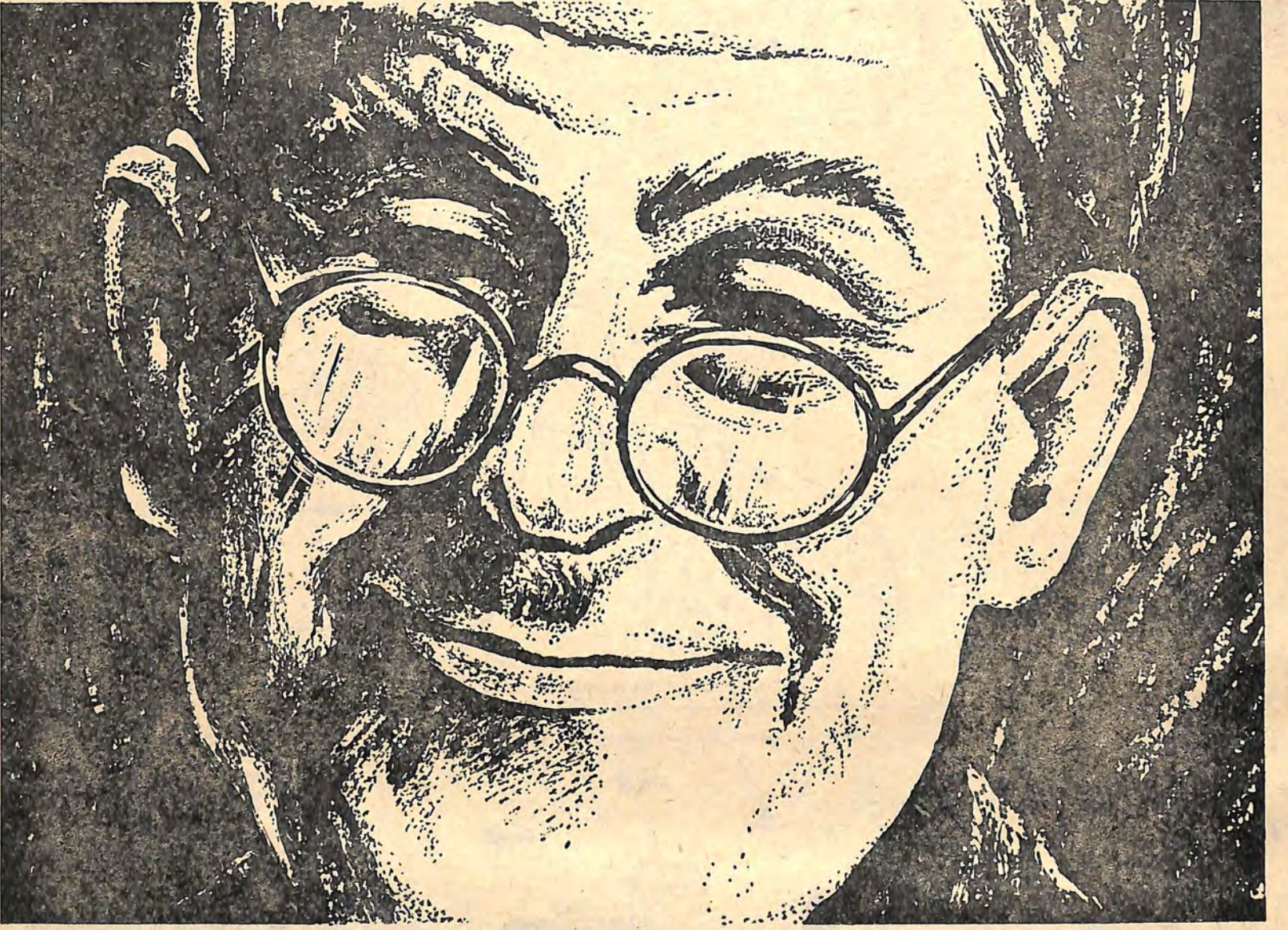
Diğeri:

— Hangisi? diye sordu.

Birinci iş adamı sevinçle hay-
kırarak:

— Tamam, dedi, zaten o yolu
senin tanımadığına emindim!...

Terzilerin yüzünü
güldüren kumaşlar

Altinyıldız

Altinyıldız kumaşları dikişe çok iyi gelir. Çok güzel ütü tutar. Kumaş mevzuunda hakiki birer uzman olan terziler Altinyıldız kumaşları ile diktikleri elbiselerde bütün sanatlarını ortaya koymak, bütün hünerlerini göstermek imkânını buluyorlar...

Vücudunuza çok iyi oturan, zevkle giyeceğiniz rahat elbiseler yaptırabilmek için Altinyıldız kumaşlarından şaşmayınız.

Altinyıldız

Avrupa'da aranan yerli kumaşlar

İNGİLTERE NOTLARI

Reşit Aşcıoğlu

Yaza ve kışa veda!

İngiltere'de iki, üç, dört veya kaç kişilik bir aile olursanız olun, her sabah kendisiyle meşgul olacağınız, onu aklınızdan en azından bir kaç defa muhakkak geçireceğiniz, yanına gidip sarılacağınız ya da vazgeçip döneceğiniz, bugün yanına almasam mı diye düşündüğünüz, alınca sizi üzeceğinden veya sevin direceğinden şüphe duyduğunuz, yahut bugün gene onunla alıp vereceğim olacak diye iç geçireceğiniz, bugün onun yanına varmasam acaba olmaz mı diye düşüncenizi alan, bo-yuna onu düşünüp taşınmak zorunda bırakmasından ötürü artık kendinden baktırtan, devamlı alâka, düşünülme, titiz davranış isteyen ve galleli aile efradına durup dururken otomatikman eklenmiş bir varlık gibi bir köşede duran, evinizin içinde sizi bekleyen, şemsiye, şemsiyenizdir sevgili Akbaba okurlarım!

Nasıl böyle olmasın derim?...

İki İngiliz, bir kaldırımında yürüyorlarmış. Biri ötekine:

— Sizin oralarda hava nasıl gidiyor? diye sormuş.

Cevap:

— Kötü; ya sizin oralarda?

Beriki:

— Bizde hava iyi gidiyor.

Her ikisi de aynı kaldırımında fakat ayrı bulutlar altında yürüten iki İngilizmiş bunlar!

Şaşmayın... «Aaa, ben sizden ayrı burçta doğmuşum», ya da «Ooo, ben sizinle aynı burçta doğmuşum» der gibi «Aaa ben bugün işe, sizinle aynı bulut altında gelmişim», ya da «Desene aynı bulutta gitmişiz eve» şeklinde konuşmalarla güne başlamağa ve günü kapamağa tabiat tarafından mahkûm edilmiş olan İngilizler, hiçbir şeyden çekmemişlerdir havadan çektikleri kadar!... Evet, çünkü, yağmurun hem böyle her adam başına ayrı bir bulut düşecek şekilde acayip, hem devamlı yağdığı İngiltere'de, meselâ, tahmin etmem ki okullarda «Çocuklar, bir yılda dört mevsim varıy» gibi ıddialı ve tehlikeli bir konuyu dokunulmuş!.. Bunu ispat için İngiltere adasından ayrılp başka kıtalara gitmek zorunda kalırlar.

İngiliz'e «Bu yıl yazınız nasıl geçti?» diye sorulunca, İngiliz garip garip bakar, «Ha, mutedil bir kış gördük, ondan mı bahsediyorsunuz?» şeklinde cevap verirmiş diye anlatılır.

Tatbiki olmaktan çok, farazî buradadır mevsimler...

Sevgilinizle, ılık bir yaz akşamında gezinirken «Yürüyeceğim buğday tarlaları arasında, ılık bir yaz akşamında, saçlarımı tatlı rüzgârlar okşayacak, yanımda güzel bir kadın varmışcasına» diye mızmarlar fışkırtacak olursanız veya başınıza gelecek olanlara?... Nerede o cesaret? Aniden yüzünüzü incek yağmur damlaları, buz gibi yapar sizi sevgilinizin karşısında ve bu defa hemen «Şemsiyen, mor bir kasımpatı gibi sallanıyor uzaklardan bana» di-

Amerika'dan atom mayını istedik. — Gazeteler —

Yazısız

ye lâfı değiştirivermek zorunda kalırsınız.

Bir uzay pilotu hızıyla bir mevsimden bir mevsime geçiyorsunuz defalarca bir kaç saat içinde İngiltere'de...

Büyük bir istikrarsızlık içinde yaşadığımızdan burada, «Akbaba»nın birkaç hafta önceki «Yaza Veda» sayısı, memleketimizde istikrarlı olarak hiç olmazsa mevsimleri muha-

faza edebildiğimiz bir müjdesi gibi geldi banal!

Şimdi de gelelim bir «Kışa Veda» bahsine...

İki yıl kadar önce, İngiliz gazetelerinden birinde Rusya'nın, ismini şimdi hatırlamadığım bakılırsa o zamana kadar da her halde hiç duymadığım bir ülkeyle diplomatik ve müteakiben iktisadi münasebetler kurduğu yazılıydı. Gazeteler bir harita koymak zorunda kalarak gösterdiği bu küçük ülke, Pasifik Okyanusunun ortalarında bir adacıktı.

Rusya'da otomobil fabrikaları kurarı İtalya ve Fransa'dan tutun da, Pasifik ortasındaki adacığa varıncaya kadar ekonomik münasebetlere girişmiş olan Sovyetler, Türkiye ile ancak şimdi iktisadi münasebetlere girişince «Ooooh, şimdi dünya turunu tamamladık» diyeceklerdir büyük bir yorgunluk ifadesiyle her halde!

Milletlerarası istatistiklerde «En uzun kış» olarak kaydı geçen Türk-Sovyet münasebetlerindeki son gelişmeler üzerine, bir ilk adım da olsa, «Kışa Veda» dan bahsetmek yerinde olur sanırım!

NE MÜNASEBET?!

İngiltere'de bir trafik kazası dolayısıyla görülen dâvâda hâkim sormuş:

— Anlat bakalım, kabahat kimdeydi?

Efendim, ben gereği gibi fren yaptım, kabahat benim değil, ayakkabı fabrikasının...

— Ne?...

— Evet efendim, ayakkabı fabrikasının... Çünkü ben freni iyi yaptım, ayakkabıyı kötü yapan fabrika ise frenle birlikte pabucumun yırtılmasına ve binnetice ayağımın kaymasına sebep oldu, diye müdafaa etmiş kendini.

Ben bu olayı 5-6 ay önce okumuştum fakat bir türlü vesilesini bulup sizlere aktaramamıştım.

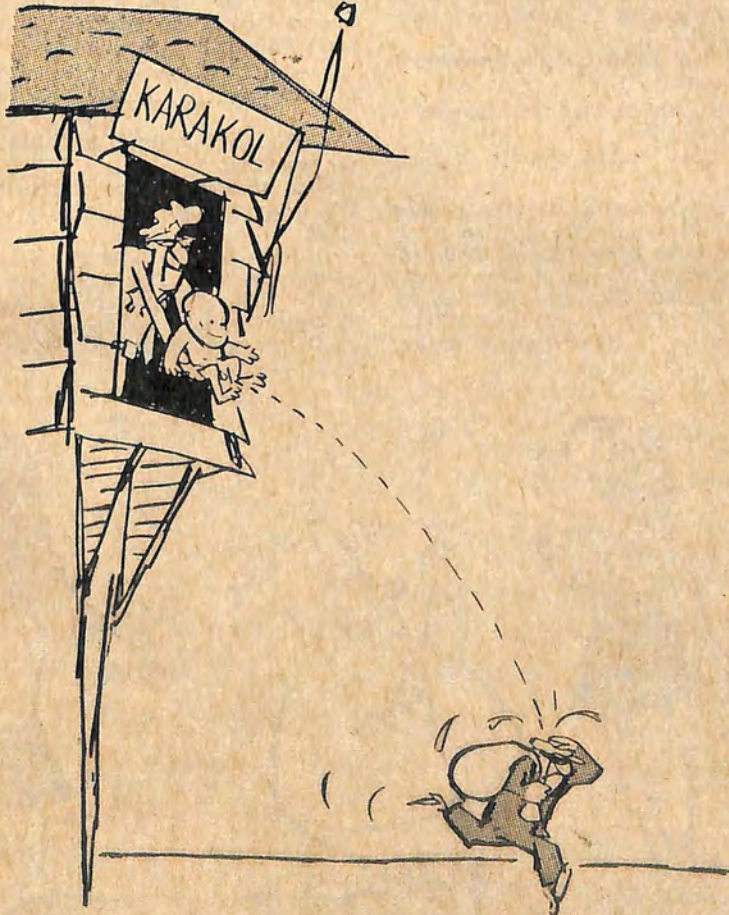
Şimdi yazmanın sırası geldi galiba... Öyle ya, insan bu olayda da, son maç hadiselerinden ötürü valilerin sorumlu görülüp atılmaları o-layında, aynı şeyi söyleyesi geliyor:

— Ne münasebet, ne münasebet!..

Reşit AŞCIOĞLU

15

Karakollar, çocuk yuvası haline geldi. — Gazeteler —

Yazısız

Namuslu Papaz

Muzaffer
İZGÜ

KASABANIN kilisesine Don Semiros'un tâyin edilmesinden sonra, birdenbire kadın müminlerin sayısının artması, kırk yıllık kilise bekçisi Juan Candrello'nun bile gözünden kaçmamıştı... Kasabanın tüm kadınları, o aziz ve azizele- rin ikonalarıyla süslü kiliseye, Don Semiros'un vâzlerini dinlemek için değil, onun bir Yunan ilâhı kadar güzel yüzünü görmek için koşuyorlardı.

Sesinin tonu, bakışları, duruşu, hattâ ve hattâ parmaklarının ucu ile, tam bir erkek güzeliydi Don Semiros. Pazar akşamı kiliseden çıkan kadınları uyku tutmaz, sabaha dek, bir bu yana, bir o yana döner, rüyalarında gözleri bir dana gözü kadar iri ve güzel olan papaz Don Semiros'u görürlerdi.

Ama papaz Don Semiros, o kadar mesleğine bağlı, o kadar dini bütün bir adamdı ki, şu güne dek bir kerecik olsun, bir tek kadına dönüp yan gözle bakmamıştı... Nasıl ki, Romeo ve Jüliyet'in arasında hiçbir kadın girmemişse, Allahla Don Semiros'un arasında da hiçbir kadın girmeyi becerememişti daha.

— Ey cemaat!... Bilmiş olunuz ki, şu vücutlarınız cehennemde çatır çatır yanarken, Meryem anamızı...

Diyemiyorlardı kadınlar: — Don Semiros, Don Semiros, biz daha buradayken yapıp tutuşmağa başladık. Bırak Meryem'i, bırak İsa'yı, önce sen bizim ateşimizi söndür!...

Günah çıkarmalar bile harekete getirmiyordu bu kilise taşından fark-sız adamı. Daha dün, kasabanın en güzel kadınlarından Emilia, günah hücrelerine girmiş, neler anlatmamıştı ona...

— Kocama ihanet ettim... Ama mecburdum ihanet etmeğe... O elli-beş yaşında, ben'se yirmiki... Evlendiğimizden bu yana bir kerecik olsun gözüme rahat uyku girmidi. İlk geceydi, evet ilk geceydi, bir parçacık kestirebilmişim. Ama ondan sonra, diken oldu bana yatak, ateş oldu bana yorgan, akrep oldu bana yastık... Düşününüz muhterem peder, kendinizi benim yerime koyunuz!... Bu yaşta, bu sıhhatte olan bir kadın tam sekiz aydır bir rahibe hayatına katlanabilir mi? Katlanamadım, evet katlanamadım... O-nu, üç gün önce güçlü kuvvetli se-yisimizle aldattım.

— Yapmamalıydınız , demişti Don Semiros.

— Yapmamalı mıydım? Ama ben bir kadımdım... Hem de, belki sizin bildiğiniz kadınlardan da değildir. İçimde sönmeyen bir ateş var... Sabahleyin koynumdan çıkan o güçlü kuvvetli seysisimiz ne dedi bili-yor musunuz? «Ne olur hamfendici-ğim bir haftadan evvel bana başvur-mayınız, bittim» dedi. Söyleyiniz, şimdi ben ne yapayım?

— İbâdet edin, günahlarınızın af-folması için Tanrıya dua edin!

— İbâdet ederken bile yatak geli-yor gözlerimin önüne. Kendimi çı-rılçılplak o yatağın içerisinde arzudan kıvrılırken görüyör gibi oluyo-rum.

— Öyleyse seyahate çıkınız!
— Kocam bırakmaz ki...
— Seyis?...
— O bir hafta mecburî perhizde.

— Yapacak bir şey yok hamfendi. Günde üç defa soğuk su banyosuna giriniz, sinirlerinize çok iyi gelir.

Don Semiros, bu konuşmalardan sonra bayağı heyecanlanmıştı. Kadı-nun etli dudakları, nefes alıp verir-ken, patlamağa hazır bir volkan gi-bi inen kalkan diri göğüsleri, heyecanını titreme haline getirmişti.

Ne de olsa o da erkekti... Evet er-kekti. Hem de bir damızlık boğadan daha çok kuvvetli, daha çok istekli... Ama bu garip istek, ilk kez Emilia ile konuştuğundan sonra uyanmıştı kendinde... Belki de, Tanrı onun bağlarını koparmıştı artık...

Ama ne olursa olsun, kasaba kü-çüktü. En küçük bir işaret dahi bü-yük dedikodulara sebep olabiliirdi.

Kilisenin bekçisini çağırdı: — Juan, dedi, ben bir haftalığına Paris'e gidiyorum. Kiliseye sahip ol!...

Duymuştu öteki papaz arkadaşla-rından, onlar da hep Paris'e gider-lerdi.

Don Semiros, zor etti sabahı... Ya-banlıklarını üzerine geçirdi. Nerdey-se koşa koşa gidecekti Paris'e... Pa-ris uzaktan gözükürken, o da Allah-la arasındaki kalın bağı koparıp at-mıştı.

İlk gece, sarışın bir kadınla yat-tı... Sonra esmer, sonra sarışın... A-ma son günü Paris sokaklarında do-laşırken öyle güzel bir kadın gör-müştü ki, kadının güzeliği karşısın-da Don Semiros'un o kuvvetli bacak-ları tutmaz olmuştu. Kadını takip etmeğe karar verdi. Kadın da, takip edildiğinin farkında, bir parkın ö-nünde durarak Don Semiros'u bek-ledi:

— Beni niçin takip ediyorsunuz? diye sordu.

Don Semiros, kadını mesteden o kalın sesiyle: — Çok hoşuma gittiniz madam, dedi.

Hemen oracıkta karşılıklı isimler söylendi ve tanışıldı... Biraz yürü-düler, biraz konuştular, sonunda şa-to kırığı bir binaya girdiler. Sonra, şöminesinde çıtır çıtır odunlar yan-an geniş bir salonda seviştiler... Kadının bitip tükenmeyen ihtirasını,

Don Semiros, tıpkı Emilia'nın ateşi-ne benzetmişti. Hattâ bir ara, için-den:

— Kulakların çınlasın Emilia, Pa-ris'te de senin gibi aşka doymak bilmeyen kadınlar var, demişti.

Bir hafta sonra kasabaya dönen Don Semiros, şu son geceki kadını unutamamıştı bir türlü. Ön sırada oturan Emilia'ya baktıkça, öntünde-ki kitap üzerinde Parisli sarışın can-lanıyor, burun delikleriyle, büzülen dudaklarıyla, kilisenin o ulvi hava-sını şehvete çeviriyordu.

Dua bitikten sonra Don Semiros odasına çekildi... Ofluyor, pufluyor, mukaddes kitaplara bakmak istemi-yordu.

— Demek ki ben de kadın denen şeyden zevk almışım, kadın, evet kadın, diye inliyordu kendi kendi-ne...

Okudu, olmadı, uzandı, olmadı, şeytanları kovucu dualar okudu, yi-ne olmadı.

— Juan, diye bağırdı.

Elinde süpürge, odanın kapısında dinlenen ihtiyar Juan'a:

— Git, şarap getir, dedi.

Don Semiros, o gece, o kadar çok içti ki, dizinin dibine oturduğu ih-tiyar Juan'a Paris meselesini bir bir anlattı. Ve sözlerini şu cümle ile bi-tirdi:

— Ben de erkekmişim meğer...

Juan, o güne dek muhterem efen-disini âdeta melekler safına katmış, o kadar güzel kadınlar gelip gittiği halde, niçin bu kadınlardan bir ta-nesini olsun okşamadığına her an hayret etmişti. Oysa ki, bundan ön-ceki o ihtiyar Carvello'yu tam iki kez yakalamıştı günah üstünde...

— Şimdi ne yapmak niyetindesi-niz muhterem efendimiz? diye sor-du.

— Hiç, hiçbir şey... Ben hakiki bir papazım.

Juan, kafasını sallaya sallaya dı-şarı çıkarken, Don Semiros onu ça-ğırdı:

— Sakın bu anlattıklarımı kimse-ye anlatma ha!... diye tenbih etti.

Ama kilise bekçisi ihtiyar Juan sözünde durmadı. Su taşımak için gittiği her evde, Paris meselesini bir

bir anlattı evin hanımlarına...

Bir gün sonra yine ilk kez günah çıkarmağa gelen Emilia oldu:

— Muhterem peder, yanıyorum, ö-lüyorum, kocam seyisten şüphelen-di, işine son verdi.

Don Semiros, başını yere eğerek konuştu:

— Öyleyse artık günah işleyemiye-ceksiniz, buna çok sevindim, dedi.

İşte o zaman Emilia kıkırdayarak güldü. Yeşil gözlerini, papazın iri ve güzel gözlerinin içine dikerek:

— Paris'e gideceğim, dedi ve Don Semiros'un Paris meselesini bir bir anlattı... «Belki orada güçlü kuvvet-li bir papaz bulabilirim» diye sözle-rine son verdi.

Don Semiros, kızardı, bozardı:

— Bunları size kim anlattı? diye sordu.

— Her halde kendim uydurma-dım. Juan anlattı, ihtiyar Juan...

— Gidiniz Emilia, hemen gidiniz buradan!

— Evet, gideceğim ve sizin şu Pa-ris meselesini bütün kasabaya an-latacağım.

— Yapamazsınız bunu!

— Neden?

— Yapamazsınız...

— Yaparım.

Emilia, Don Semiros'a bir kuğu kadar yumuşak parmaklarını uzata-rak:

— Ama isterseniz bir şartla yap-mam, dedi.

— Nedir o şartınız?

— Odanızda Paris meselesini ko-nuşursak!...

Namus küpü Don Semiros, bu şantaj karşısında ne yapacağını şa-şırdı. Ama biraz sonra din kitapla-rının emrettiği yoldan yürümeyi uy-gun buldu:

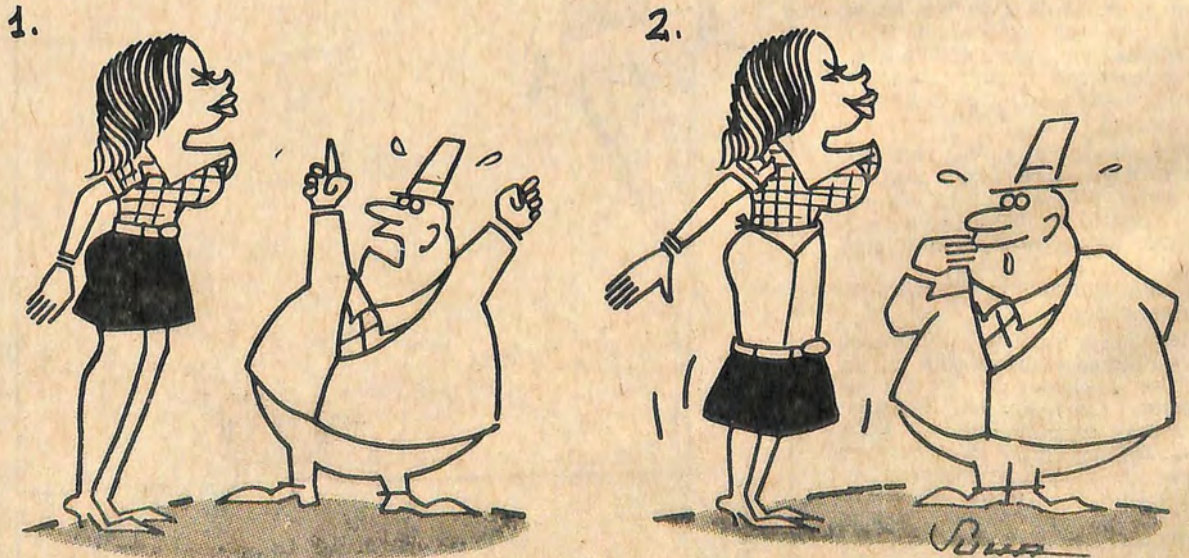
«Belâ geleceğini anladınız mı, o belâ gelmeden tedbirler alınız!»

Don Semiros, ot yatağının üzerin-de çok şükür bu belâyı defetmişti. Hem de taptatlı bir belâyı... Ama, ikinci günü başka bir tatlı belâ gel-ip çatmıştı. Carlo'nun dul karısı İ-zabella... Evet, din kitaplarının em-rettiği yoldan yürümeliydi...

Yürüdü de... Her gün bir belâyı defeden Don Semiros'u, aşıkları ta-rafindan gönderilen çok nâdide ye-mekler bile kurtaramadı... Bu ye-mekler onu, ancak iki ay ayakta tu-tabilmişti.

O güçlü kuvvetli adam, bir sabah ot yatağının üzerinde cansız bulu-nunca, tüm kasabanın kadınları ar-dından gözyaşı döktüler... Onu, çı-kan canıyla başbaşa bırakıp kaçan kadının da yine Emilia olduğunu söylerler... O olmuş, bu olmuş hiç önemi yok, Don Semiros'un hâtrası hâlâ yaşar o kasabada... Çünkü, he-men hemen her evde, Don Semi-ros'un tıpkısı bir çocuk vardır...

Muzaffer İZGÜ

Bir milletvekili, mini eteğin indirilmesi için önerge verdi. — Gazeteler —

Şehir rehberi

Geçen hafta zannederseniz İstanbul'un belli başlı parklarını anlatıp oradaki muhabbet üzerine lâf etmiştik. Bu hafta da İstanbul'un en kıyak vakit öldürecek yerlerinden müzeleri tarif edelim... Bileti alıp girmek sizden fazla sorularınızla kafa ağrıtmayın, bizim de işimiz var...

ASKERİ MÜZE — Daha ziyade erkeklerle tavsiye olunur... İçinde harp sahneleri, palabıyıklı kılıçlı, kalkanlı, levrekli askerler... Bol küf kokusu bulunur... Bilhassa yeniçerilerin etrafında dolaşırken başınıza bir pala yememeye dikkat edin... Kadınla girilmesi doğru değildir... Ciddi bir yerdir... Yüksek sesle konuşmayın... Terbiyesizliğin lüzumu yok...

RESİM VE HEYKEL MÜZESİ — Bakın burası daha çok romantik gençlere yarar... Resimlere bakarken tatlı hisler doğar... Heykellerin şekillerinden alınan ilhamlar fena değildir... Kuytu köşelerde kaçamak altı dokuz pozisyonlar... Vitamine ihtiyacı olanlara bol meyve resimleri... Bilhassa armutlar çok canlıdır... Yemeğe kalkmayın yağlı boyadır...

SAĞLIK MÜZESİ — Bilhassa ecnebi turistlerin gideceği yer... Göz, kulak, boğaz, burun, beviye, nisaiye, hariciye, dahiliye ve Huriye'nin tabloları... Müzeden çıkar çıkmaz doğru bir doktora gidiniz... Her türlü mikrobu kapabilirsiniz...

ARKEOLOJİ MÜZESİ — Mezarci mortucları ilgilendiren bir yerdir... Bilhassa mermer üzerine yapılmış harikalar... Turist grupları arasında beş taş müسابakaları... İskender'in mezarı üstünde heyav ekmek lokantası... Büyük koridorlarda köşe kapmaca... Dikkat, her yer mermer olduğundan kayıp düşmemeye bakın... Kırıkçı ve çıkıkçı Haldi baba kapının önündedir...

EğlenceLİK

SUAVİ SÜALP

İLÂHİ SESLİ ŞÜKRAN ŞENŞAKRAK'IN SON OKUDUĞU PLÂKLAR

Ben şoförü benzin ile beslerim — Beste: Bestami Kurtuluş.
Dokunma bana güdüklerim. — Beste: Şevket Teligüzel.
Sus... (Neden, konuşmak yasak mı?...) — Bestekârı meçhul.
Ayol kızlar şu herifi yemeli. — Beste: Sabri Düzgalar.
İçelim, açılalım şekerim bu gece. — Beste: Udi Şakir Duple.
Dikkat: Disko plâğın üstünde kocaman keman resmi vardır... Taklitlerinden sakının. — Allah razı olsun...

İnsan kaldırabileceği kadar yük kaldırmalı. Yoksa beli açılır.
Hamal Hurşit
Vaktin nasıl geçtiğini bilmiyorsanız, saatiniz yok demektir.
Omega Salâhattin
Yüz, ruhun aynasıdır. Morukladıkça sırları dökülür.
Kristal Sanayii
Bana öyle bir mesnet ve öyle bir direk verin ki, dünyayı yerinden oynatayım...

Başka işin yok mu senin?
Beni çok soğuk mu buluyorsunuz?
Buz dolabı
Rica ederim peşimi bırakın, muhitimize geldik.
Muhittin
Fazla ileri gidiyorsunuz.
Saat
Kadın, deniz ve şarap... Üçü de birbirine benzemez.
Lâfa bak
Bu da geçer yahu...
Otobüs
Kimseye etmem şikâyet, ağlarım ben halime...
Şikâyet kutusu
Ağzınızdan çıkanı kulağınız işitsin...
Telefon
Sanat altın bileziktir.
Kuyumcu Yervant

Yuvarınızı Yapıyoruz

Taşkasap'tan — O. D. yazıyor.
Bekârlıktan bıktım, her gece rüyama şeytan girmeye başladı... Babama söyledim (Ulan sen daha şeytana uyacak yaşı mısın?) deyip benim kulağıma çekti... Karşılık verecek oldum, bir tokat daha yedim... Benimki de hayat mı?... Ne olursa olsun babama çaktırmadan şöyle ufak, tefek bir kıza eğlenmek, vakit bulsam evlenmek istiyorum... Böyle kızlar çok vardır ama, ben mahcup olduğum için hiç birine, sen bana uyarısın diyemiyorum... Ne olur, siz söyleyin... Kız beni yarın akşam üstü Hamza'nın muhallebicesinde bulsun. Ben ağa-beyimin ceketini, babamın pantolonunu giyeceğim... Elimde de bir gazete olacak... Kız girince, ben utanıp çıkarım... Çok rica ederim bey amca... Yaşım küçük ama aklım böyle şeylere ermeye başladı... Elinizi ayağınızı öpeyim babam duymasın... Yoksa kızı elmden alır...

Muhsin Şeytanaumazoğlu
Rami'den — F. A. yazıyor.
Şimdiye kadar hep kendi zevkim için yaşayan bir insandım... Fakat geçenlerde başıma gelen bir hâdise sonunda artık ciddi bir hayat arkadaşı bulmam lâzım geldiğini anladım... Otuzbeş yaşlarında tombul tipinde bir kadını... Eski eşim fazla konuşmamı bahane ederek öldü... Halbuki saatte ancak bin kelime konuşabilirim... Erkeğimin sessiz bir bay olması daha çok işime gelir... Efendim, paralı, en aşağı bir evi olan, yakışıklı, iyi bezik bilen, Yenice sigarası içen, lâfi, çaldığı radyosu dinlenen, umumi yerlerde hususî şeyler yapmaya kalkmayan, eski aileden olmakla şeref duyan, gözü tok, karnı aç bir beyle birleşmek isterim... Maksadım çok ciddidir... Lübaliliğe gelemem... Hemen darılırım. Resmimi görmek isteyenler Aksaray'da Foto Şen'in vitrinine bakabilirler... Şimdilik bu kadar...

Çok acele ilânlar

TELEFON DEVİRLERİ — Zızz Telefon... 55 li 69 luyla değiştirilir... 45 li salamlı tarampa edilir... Her semtte 49 lu ve 89 lu aranıyor... — Müdüriyete — 35 liler aranıyor. — Şubeye.

AZ KULLANILMIŞ — Bir kapıp sabun acele satılık... Sofular Hamamında tellâk Hasan'a...

HER GÜN — Sabah 9 dan akşam 18'e kadar en itinalı ve işe yarar nasihatler verilir... Kudsi Uytur Nasihat Bürosu sizi hayata hazırlar... Broşür ve çamaşır isteyin...

ELİNDEN — Her iş gelen biri, iş arıyor... Her gün Taksim'de durur... O sizi tanır.

EVDEKİ — Kıymetli vazoyu kırıp sokağa kaçan evin küçük oğlu Oktay aranıyor... Babası yakalarsa fena dövecek... Ortalıkta görünmesin.

KONGREYE DAVET :

Fakirlerle mücadele cemiyetinin yıllık kongresi Miyami Otelinde salonlarında seçkin bir davetli huzurunda yapılacaktır... Bütün üyelerin gayet sık olarak saat dokuzdan sonra bulunmaları rica olunur.

Gündem :

- 1 — Eski idare heyetinin tekrar seçilmesi.
- 2 — Rozet ve konserlerden toplanan paraların idare heyeti arasında bölüşülmesi. (Yalnız başkan yüzde otuz hisse alır).
- 3 — Hanım üyelerle bay üyelerin arasında neşeli danslar.
- 4 — Pasta ve limonata içimi ve çeşitli içki ve yeklerin ortaya çıkarılması.
- 5 — Muhabbetin adamakıllı ilerlemesi.
- 6 — Loş köşelerde hafif hafif üyeler arasında el peşrevi ve pansumanlar...
- 7 — Ufak ufak kumar partileri...
- 8 — Dilek ve isteklerin dinlenmesi...
- 9 — Yemin...
- 10 — Dağılma ve randevulaşmalar... Neşeli kahkahalar arasında... Her üyenin arabası olduğundan hiçbir yere otobüs temin edilmemiştir.

BEŞ LİSANI — Ana lisani gibi konuşur, yalnız Türkçe bilmez, dili hafif tekleyen, beş dersten son sınıfta bekleyen bir genç 2500 liralık bir iş arıyor... Aşağı olmaz...

BEŞ KİŞİ — Biraz önce kendilerini dolandıran sabıkahılardan Sansar Tevfik ve Kilefte Hüsnü-yü arıyor... Bulurlarsa onları yediler...

BEKÂRA — Tek odada işini görebilecek bir tek bekâra ideal oda — Tarlabası, Zevk Sokak, Siranuş Bekleyici.

Dikkat: Odanın altı kulüptür. Her şey olabilir...

Bu ilânların çıkması için fazla acele edilmemesi rica olunur... Malûm ya sıraya koyuyoruz.

ULUATÇILARIN son temsilci-
lerinden Dümbüllü İsmail için
bir jübile yapılacak, yıllarca
halkı güldürmeye çabalayan meşhur
komik bu jübileden sonra sahneye
veda edecekmiş...

Haberi gazetede okuyunca, sahne
hayatım bir şerit gibi gözlerimin ö-
nünde resmi geçit yapmaya başla-
dı...

O yıllarda tiyatrocü demek, biraz
da ahlak kurallarını çiğnemiş kişi
demekti. Kötü gözle bakarlardı in-
sana. Hakları da yok değildi. Başka
mesleklerde dikiş tutturamamış, ek-
mek parasını kazanamamış olanlar
Anadolu'daki salaş sahnelere düşer-
lerdi.

Komik, tiyatronun baş aktörü sa-
yılırdı. Halkı güldürmekte başarı
gösterenler kısa bir süre sonra pat-
ron olurlar, isimlerini taşıyan tiyat-
roların başına geçerlerdi. Bizim ti-
yatronun komiği Muammer'di. Tom-
bul, kısa boylu, orta yaşlarındaydı
Muammer. Sahne dışında asık su-
ratla dolaşır, yüzünden düşen bin
parça olurdu. Ama bir kere sahne-
ye çıkmaya görsündü. Daha ağzını
açmadan, bir kelime söylemeden se-
yirci makaraları koyverir, katıla ka-
tıla gülerdi.

Önce tek başına sahneye çıkardı.
Kulisin arkasından çıkınca mutlaka
ayaklarına bir şeyler takılır, boylu
boyunca yere uzanırdı. Kalkar tek-
rar düşerdi, düşer tekrar kalkardı.

— Komikler, derdi, halk psikoloji-
sini iyi bilmelidirler. Her milletin
kahkaha doğuran mimikleri vardır.
Bizim seyircimiz düşene güler. Ama
öyle düşeceksin ki, yalancıkıtan oldu-
ğu çakılmıyacak!

Başında beyaz, kocaman bir hasır
şapka bulunurdu. Şapkasını, sahne-
deki duvarda mevcut olmayan bir çiv-
iye asmak isterdi. O asar, şapka
yere düşerdi. Şapka düştükçe alır,
tekrar hayali çivinin üzerine asmaya
çalışırdı. Bu çaba arasında seyirci
güler, gülmekten yerlere yatarı.

Muammer:
— Dedik ya... diye bize sanatının
sırlarını açıklardı. Türk seyircisini
güldürmenin yolu «düşmekten» ge-
çer... Önce kendin düşeceksin. Son-
ra şapkan düşecek. Halkımız, düşe-
ne gülmeye o kadar alışkındır ki...
Tansiyonunun düştüğünü görebilse
yine basacak kahkahayı...

Sahnenin kenarında bir paravana
bulunurdu. Bu paravanayı görme-
mezlikten gelir, her geliş gidişte ka-
fasını, burnunu, iri göbeğini bu pa-
ravanaya çarpardı. Her çarpışta ye-
re yuvarlanır, sahnenin ortasına boy-
lu boyunca yayılırdı. Gülmekten yo-

ruhan seyircinin daha sonraları me-
calsizlikten sadece gözleri yaşarırdı.
Muammer yine komedi üzerine
konuşur ve şöyle derdi:

— İmkânını bulup, zeytin ağaçla-
rına ilâç atan o pırpır uçaklardan
bir tanesini elime geçirebilsem...
Düşünün bir kere... Yine sahnenin
ortalık yerine düşüyorum... Ama bu
sefer uçaktan, paraşütle... Ayaktan
yere düşüşüme bu kadar kahkaha a-
tanlar, gökten yere düştüğüm za-
man neler yapmazlardı...

Günün birinde kumpanyanın orta
direği, bu ünlü komik ortalıktan sı-
vıınca patronumuz saçını başını
yolmaya başlamıştı:

— Yandık, diyordu, mahvolduk...
Ben iki kişi ile Otello'yu oynarım
ama, palyaçosuz kumpanyayı Anado-
lu'ya tiyatro diye tutturamam...

— Üzülmeye, dedim, Muam-
mer gitti diye tiyatro dağılacak de-
ğil ya...

— Komiği nereden bulacağız?
— Ondan boşalan yeri ben doldur-
mağa çalışırım...

— Kolay mı zannediyorsun palya-
çoluğu?

— Zannettiğin kadar da güç de-
ğil... Bütün hüner düşüp kalkmada.
Şapkan düşürecek. Paltonu yere
atacağın. Daha olmadı mı kendin
yere yuvarlanacaksın...

Patronun aklına yatmıştı, anlattık-
larım:

— Eğer, dedi, bu işin üstesinden
gelirsen yömiyene otuz kuruş zam
ederim. Hem de helâl tarafımdan!...

Ertesi gece, sahneye çıkarken e-
peyce heyecanlıydım. Bereket bizim
salak Muammer kirisî kırmadan ön-
ce, sanatının bütün sırlarını açıkla-
mış, öyle gitmişti. Seyirci düşene

güler dememiş miydi? Ha o şişko
düşmüştü, haberi. Ne farkederdi ki...

Sahneye fırlayıverdim. Ayağım
kaymış gibi yaparak kendimi sahne-
nin ortasına attım. Kulağım seyirci-
deydi. Kahkaha tufanının salonu çın-
latması lâzımdı. Hayret!... Çıt çık-
mamıştı...

Bu sefer yaradana sığınıp, sahne-
deki paravana kuvvetli bir tos vur-
dum. Paravanaya bir şey olmamıştı.
Ama benim burnumun direği kırıl-
mış, kan revan içinde yere yuvar-
lanmıştım. Muammer: «Seyirci ger-
çekten düşüyorsun sanacak!» deme-
miş miydi? Seyirci, seyirci olalı böy-
lesine sahiden yere yuvarlanmış gör-
memiş olmalıydı. Kulaklarımı yattı-
ğım yerde dikmiş, kahkahaları bek-
liyordum. Ön sıralardan sadece bir
feryat yükselmmişti:

— Yuhhhh... Enayiye bak!...

Yerden kalkarak, hasır şapkayı e-
lime aldım:

— Haydi bakalım, şapka, dedim,
bütün ümitler sende. Kırılan sanat
prestijini ancak sen tamir edebilir-
sin!...

Belki on kere şapkayı hayali çivi-
ye astım, yere düştü. Aldım, tekrar
astım.

Salonda birkaç esnemenen başka
ses yoktu. Sanki inat etmişlerdi.
Kimse gülmüyordu. Can kurtaran
simidi gibi sarıldığım şapka da be-
ni beklediğim kahkaha tufanına gö-
türememişti...

Sonra ne mi yaptım? Benim du-
rumumda kalan bütün aktörlerin
yaptığını...

Kulisin arkasına, güç halle attım
kendimi...

Burhan ESEN

İkiz

Patron, genç kâtiplerden birini
yanına çağırarak sordu:

— Ne kadar maaş alıyorsun?
— Beş yüz lira efendim.
— Sana bir şans tanımağa ka-
rar verdim.

— Teşekkür ederim efendim.
— Bana damat olur musun?
— Memnuniyetle efendim, fak-
kat beni niye seçtiğini anlaya-
madım. Yoksa kızınız çirkin mi?

— Bilâkis çok güzel. Bilirsin,
seni ne kadar severim. Verece-
ğim aile sırrımı da saklayacağı-
na eminim.

— Teşekkür ederim efendim.
— Kızımın başından bir kaza
geçmiş de.

— Geçmiş olsun efendim.
— Ahlâksızın biri şey yapmış.
— Ne yapmış?
— İğfal etmiş.
— Vah vah!...

— Şimdi hâmile yavrucağ.
— Eğer bana damat olursan,
maaşını bin liraya çıkarırım.

— Çok az efendim.
— Ya ne kadar istiyorsun?
— İki bin lira efendim.
— Neden?
— Ya ikiz doğurursa?...

Akıntı ve kürek

Yetmiş yaşından sonra zengin
olan bir adam, arkadaşları ile der-
leşiyordu. Arkadaşı sordu:

— Nasıl, hovardalık yapıyor
musun?

İhtiyar, hazin hazin gülerkek
cevap verdi:

— Bu yaştan sonra, akıntıya
kürek çekmek olur.

— Neden?

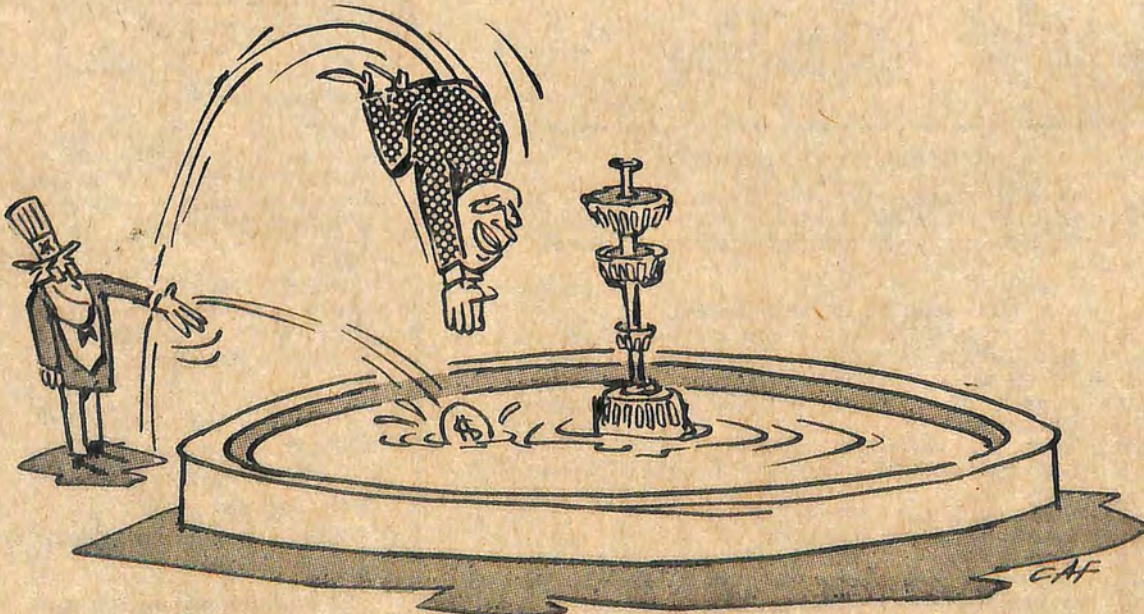
— Malûm, yaş yetmiş.

— Onun da kolayı var canım.

— Neymiş o kolay olan?

— Sen de küreği, suyun aktığı
yünde çek birader...

Mc Namara, iyi dostluk niyetiyle Merkezefendi'de havuza para attı. — Gazeteler —

Yazısız

(İlançılık : 2124 — 168)

fan fin fon ailesi

çizen:
SEMİH BALCIOĞLU

EŞKİYALAR SIRA İLE YOLCULARI SOYMA-
YA BAŞLARLAR.

AAAAA!.. VALLAHİ
BU BİLEZİKLERİ ÖLÜRÜM
DE VERMEM AYOL.
ONLAR, NUR İÇİNDE
YATSIN BENİM RAHMET.
LİNİN HÂTIRASIYDI.

CANIMI AL, SAATİMİ
ALMA ALMA EŞKİYA
BEY KARDEŞİM. SONRA
VAKTİN NASIL GEÇTİĞİNİ
NASIL ANLARIM BEN...
HIII... NASIL ANLARIM.
?..

EŞKİYALAR BİZİMKİLERE GELDİLER.

İÇİNDE MEM-
LEKETİNİZİN TU-
RİSTİK MANZA-
RALARI VAR.

VER BA-
KALIM ŞUNU...
BİZ ŞİMDİ
ARTIK KENDİ
MANZARAMIZA
BAKIYORUZ...

EŞKİYA BAŞI FİN ANA'YI GEÇİP KIZIMIZ FON'UN
ÖNÜNDE BİR TAKIM NUMARALAR YAPMAYA BAŞLAR.

SENİ BİZİMLE
GÖTÜRELİM Mİ ÇİÇİ
KIZ?...?

HOOP!.. AĞIR OL.
ONU SANA YEDİR-
MEZLER EŞKİYA
HERİF!..

HAYDİ BAKALIM
BUGÜNLÜK BU KA-
DAR YETER BİRAZ DA
ÖBÜR EŞKİYALARA
KALSIN...

...VE BÖYLECE OTOBÜS NEŞELİ BİR SOYGUNDAN SONRA EŞKİYABAŞININ DİREKTİFİ
ÜZRE İSTANBULA DEĞİL, ANKARAYA DOĞRU YOLA KOYULDU.

İt Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 40 —

— Ulan aman!...
Oğlan kaçmaya çalışır, avrat düşer bayır.

— Bırak beni n'olur?
— Ulan nasıl bırakırım seni?
— Bak, bırakırsan ne istersen veririm.

O sırada avrat da kalktı yerden. Zaten mahsustan bayıldığı belliydi. İkisi iki taraftan ganlı gibi yalvarmağa başladılar. Avrat:

— Yuvam yıkılır!... diyordu.
— Ulan, dedim, zaten viran olmuş bu yuva. Yıkılacağı galmış mı? Sen içeri adam al, yakalanınca da, vay yuvam yıkılır, de... Yıkılsın. Heç olmazsa zavallı gocanın namusu gurtulur.

Oğlan, benden daha cüssesiz. Tıfılın biri... Ordan aldığı gibi bi çamaşır ipini, tüyübozuğu bi güzel bağladım. Çok çırpındı, vuruştuk amma gene de bağladım. Goştum zahireci Osman ağanın yanına... Dükkâna varır varmaz:

— Goş Osman ağa goş, dedim.
— N'oldu ulan, ev mi yandı?
— Goş, goş!...
— Ulan söyle avradıma mı bi şey oldu?

— Hem ev yandı, hem avradına olanlar oldu.

— Ulan evi boşver, avradıma n'oldu?

— Olan oldu Osman ağa, olan oldu. Sen goşmaa bak!...

Bi goşarık yolda, deme getsin. Adam benden evvel çıktı yukarı. Daldı avradının olduğu odaya. Avraddı öyle bağlanmış görünce:

— Kim bağladı ciğerim seni? dedi.

— Ben, dedim.
Adam, nerdeyse öldürecek beni.

— Gel de şu odadakin de gör, dedim.

— Ne varmış o odada?
Ulan aman, odada oğlan yok!...

— Şimdi şuraya bağlamıştım.
— Ne?

— Sarı gafalı bi oğlan. Hem de cıscıblaktı...

Adam deli oldu sanki:

— Sen benim avradımın namusuna dil uzadın ha!...

Avrat da ordan demesin mi:
— Elimi golumu bağladı, bana tecavüz edecekti, diye...

Herif inekler gibi bağırır:
— Ver kız, ver benim o daban-camı!...

Dar attım kendimi sokağa. O güzelim samur fırçam da orda galdı.

Ya Mehdi gardaşım, neler oluyor bu dünyada...

Oltayı yavaş yavaş çekti. İri bir balık vardı ucunda...

Bir hafta sonra uğradım eve. Akşama dek Necmiye'yl bekledim, gelmedi. Gün batarken, Gülistan'ın sağır kocasının yanına gittim. Kapının önüne oturmuş, kucağındaki oğluna leblebi çiğneyip çiğneyip yuttuyordu.

— Bırak kendi yesin, dedim.
Duymadı. Bağırarak sordum:

— Gülistan nerde?

— N'apacan? dedi.
— Necmiye'yi soracaktım.
— Bu gece gelmiyecekler, gece mesayisi yapacaklar.

Ne kadar rahattı bu adam. Kızdım adamın bu rahatlığına. O kiskandığım rahatını bozmak için:

— Haberin var mı? dedim.
— Neden?
— Gülistan'ın....

Gerisini söyleyemedim. Ya o da bana:

— Necmiye'nin..... diye cevap verirse?...

Bu sağır adamın gözleri, nehir-den henüz çıkarılmış balık gibi canlı canlıydı.

— Sen ne diyon be? dedi.
— Hiçbir şey, dedim.

Uzaklaşırken, arkamdan:

— Bi cara versene, dedi. Dönüp bakmadım bile...

Odamızın içinde, —hâlâ odamız diyebiliyordum— yiyecek birşeyler aradım. İki tane kırık bisküviden başka bir şey bulamadım. Necmiye yeni elbiseler almıştı. İri iri güller vardı bir tanesinin üzerinde. Elimi gezdirdim. Kumaşın orasında burasında, sanki bu güllerin dikenleri gizliymiş gibi elime battı. Öpmek istedim, öpemedim. Sonra, simsiyah

olmuş lâmba camına takıldı gözlerim. Parmaklarımla, camın karalarını çıkarmak istedim. Cam elimden düştü ve bir boş rakı şişesinin üzerinde kırıldı. Öylece bakakaldım kırıklara... Rakı şişesini kokladım. İçinde bir kaç damla rakı bile vardı... Güllü elbiseyle, gülsüz elbiseyi aldığım gibi çıktım odadan... Tam kapının yanında, gözümün bir gazocağı ilişti. Onu da aldım. Kapıdaki küçük kilitli kilitlerken, sanki işe giden mesut bir kocaymışım gibi düşündüm. İçerde Necmiye uyuyordu ve ben kapıyı üzerinden kilitliyordum.

Geceyi istasyonun önündeki meydana, sıcak taşların üzerinde geçirdim. Sabahleyin Bitpazarı'nda, çok az bir paraya sattım bu elbiselerle gazocağını... Oradan İt Adası'nın yolunu tuttum...

İki gün, ne Vezir, ne de Padişah uğramadılar adaya. Ben de bir defa çıktım karaya. İki ekmek, biraz da peynir aldım. Bir paket de sigara aldım. Kâh hastaneyi, kâh Şafak Kahvesi'ni seyrederken arkadaşlarımı bekledim. Üçüncü günü öğleden sonra geldiler. Vezir, elindeki şeyeyi gösteriyordu:

— Ben balya daşıldım, Padişah da bi gonağın gapılarını boyadı. İsimiz iştir yine iki hafta...

Havalar serinlemeğe başlamıştı. Gece yarısı çıkan ayaz, mağaranın içine giriyor, çıkacak delik bulamıyordu için orada kalıyordu. Dalgaya düştüğümüz geceler, sıkı sıkı sarılıyorduk birbirimize. Kendimizi, sıcacık bir yorganın altında, sıcacık bir kadının kollarında zannediyorduk. Benim kadının, ekseriyetle Necmiye oluyordu.

Bir keresinde ekmek almak için inmiştim şehire... Kalekapısı'ndaki fırından ekmekleri aldım. Sonra, içimden dolaşmak geldi. Elimi yüzümde gezdirdim, epeyce uzamıştı sakallarım. Eczanenin vitrininde iyice seyrettim bu sakallı suratı. Bu surat benim miydi? Bu gözleri içine çökmüş, avurtları fırlamış, yüz yaşındaki adam ben miydim? Daha fazla duramadım vitrinin önünde... Âbidin Paşa caddesinden Sıptilli'ye (1) doğruldum. Tam Küçüksaat'in orada, bir paytonun içinde Necmiye'yl gördüm. Bacak bacak üstüne atmıştı... Çoktandır görmemiştim onu... Ağzındaki sigaranın dumanı, arabacının sigarasının dumanlarına karışıyor-du... Bağıldım:

— Necmiyeeee!...

Arabaya koştum. Paytoncu, bir kırbaç şaklattı atlara... Bir kırbaç da benim suratıma... Kırbaçı yiyen atlar uçurdu sanki arabayı... Erciyes aralığında kayboldu gözden.

O anda farkına vardım, elimde ekmekler yoktu. Nerde düşürmüştüm kimbilir? Küçük bir çocuk yaklaştı yanıma:

— Emmi, goşarken bu epmeğl düşürdün, dedi.

Çocuğun elinden aldığım ekmeği koltuğumun altına sıkıştırdım. Rü-yadaydım sanki... Çocuk:

— Öpmiyecen mi epmeğl? diye sordu.

— Neden?
— Yere düşürdün de!...

Cevap vermedim. Çocuğun, arkamdan:

— Gâvur pezemek, dediğini duydum.

Vezir'le balya taşımağa gittik. Beşinci balyada çöktüm yere. Hamal-başı:

— Hasta mısın? dedi.
— Yok, dedim.

— Niye ıktın (2) ölese?

Zorla doğrulmağa çalıştım. Ama itaat etmedi bacaklarım. Bir külçe gibi yığıldım. Vezir:

— Hadi get Ada'ya, dedi.

Bizim avlunun yolunu tuttum. İçimde bir burukluk vardı cümle kapısından girerken... İlk geldiğimiz günü düşünüyordum. O sevdiğim insanlar, o Mamo bile ne kadar hoştu halbuki... Sağır bile hoştu. Yaşamasını biliyordu...

(Devamı var)

iyi plânlanan ve yürütülen bir reklâm ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar; karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 23284 — 165)

(1) Bir semt.
(2) Çökmek.

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi,
No. 8-10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

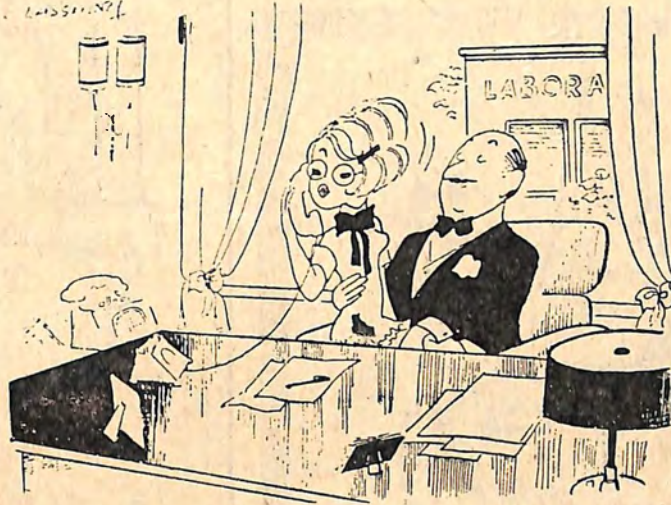
©

İLÂN FİATİ : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı: 100 kuruştur.

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

— Evet anneciğim, anlaşmayı imzalayıp yeni işime başladım!

Bu günah çıkar mı?

Günah çıkarmaya gelmişti. Gözleri yaşlı, yüzü kederliydi. O'nun sahibi bir tövbeکار olduğunu gören rahip:

— Sakin olunuz, dedi. Tanrı, kendine sığınan kullarını affeder. Şimdi sizi dinliyorum.

Genç adam, «Tüh ne halt ettim!» der gibi, dizini döverecek açıkladı:

— Ben bir günahkârım aziz peder!
— Yaa... Açıklayın bakayım işlediğiniz günahları...
— Bir kere son derece oburum. Elime ne geçerse, ağzıma tıkarım!

— Bu kadar mı?
— Hayır sayın rahip, içerim de... Kendimi kaybedinceye kadar içer, zil zurna sarhoş olurum!

— Hay kör şeytan!... Başka?...

— Biraz da şehvete düşkünüm. İki çocuk babası evli bir adam olduğum halde, geçen gün arkadaşlarımın beni pazarın arkasındaki randevu evine götürmelerine ses çıkaramadım.

— Ama artık bu geçici zevklerden kendinizi çektiniz ve o eve bir daha adım atmadınız değil mi?

Adam, başını iki yana sallayarak cevap verdi:

— Oraya bir daha mı gitmek?... Allah korusun! Garın arkasındaki randevu evi hem daha ucuz, hem de abone olana tenzilât yapıyorlar!

Korku

Yeni evli güzel kadın, çapkın gencin câzibesinden kendini kurtaramamıştı. Delikanlı, garsonyerindeki Japon resimleri koleksiyonunu göstermeyi teklif etti, kadın kabul etti. Ve orada, gelenek halindeki sahneler tekrarlandı: Bir bardak porto, pikaptaki tatlı müzik, biraz dans, biraz kur, biraz...

Somyeler gıcırdadı, güzel kadının fıkırdadı, delikanlı alacağını aldı!

Neden sonra kendine gelen kadın:

— Aman Yârabbi! diye bağırdı. Saat sekiz olmuş! Şimdi eve ne söyleyeceğim?

Karı-koca hikâyelerinden nefret eden delikanlı sordu:

— Kocan çok mu kıskanç? Hırpalarmı seni?

— Yok canım, dedi kadın. Kocama aldırın kim? Bütün korkum aşçı kadından... Yedi buğuşu beş dakika geçe sofraya otursam suratını astığı gibi, insana söylemediğini de bırakmaz!

— Sevgilime hoş görünmek için her gün başka bir elbise giyiyorum... Ya sen ne yapıyorsun?

— Ben de her gün çıkarıyorum.

Boy meselesi

Delikanlının elindeki kazmayla yeri kazıp, çıkan toprakları çukurun yanına yığıldığını gören orman bekçisi, gizlendiği yerden çıkarak sordu:

— Ne yapıyorsunuz orada bakayım?

— Hiç. Nişanlımı bekliyorum.

— Ne demek nişanlımı bekliyorum? Nişanlı beklenirken toprak mı kazılır?

— Başka ne yapabilirim ki? diye cevap verdi delikanlı. Nişanlımın boyu benden epey uzundur. Buradan çıkardığım topraklarla bir tepe yapacağımı, onu çukura sokup, kendim tepeye çıkacağım, sonrası malûm... Öpmek için bu sefer garanti dudaklarına ulaşacağım!

Yazık

Gelenek

Sinema dünyasında oyun güçlerinin yanı sıra, boşanma rekoru kırmakla da tanınan Hollywood'lu artistin çocukları, güle söyleye dolaşıyorlardı. Kuymu bir yere gelince durdular. Oniki yaşlarındaki oğlan, kendinden iki yaş daha küçük gösteren kızın gözlerinin içine bakarak:

— Seni ne kadar sevdiğimi şimdi anladım, diye fısıldadı. Benim ilk karım olur musun?

Bilmece

İki sevgili önce sinemaya gitti, sonra sohbet etti, yapacak bir şey kalmayınca da, delikanlı işi bilmeceye döktü:

— Bak sana bir bilmece sorayım, dedi sevgilisine. Kirpi ile elbise fırçasının arasında ne fark vardır ve hangisinin kirpi, hangisinin elbise fırçası olduğu nasıl anlaşılır?

Bir süre düşünen genç kız:

— Bilemiyeceğim sevgilim, dedi. Gerçekten güç bir bilmece.
— Dinle öyleyse. Fırçayla kirpiyi bir ağaç dibine koyarsın. Hangisi hangisinin üstüne çıkarsa alttaki fırça, üstteki kirpidir!

AZ SARFIYAT

EDISON

BOL IŞIK

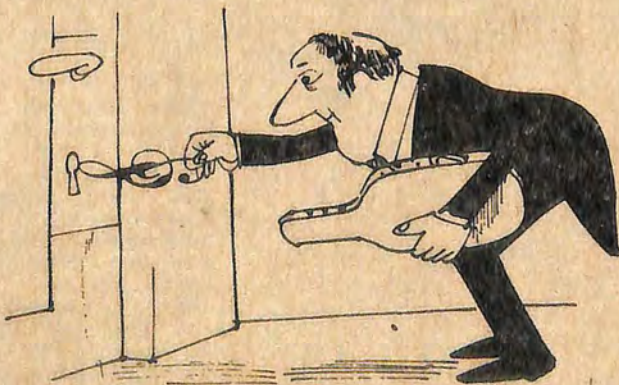
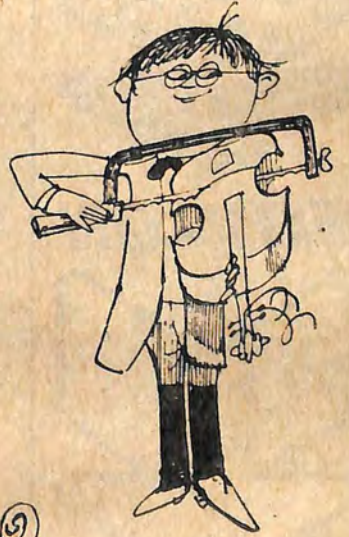
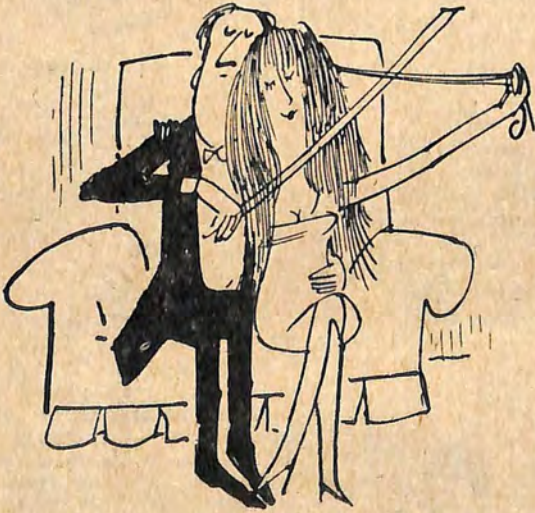
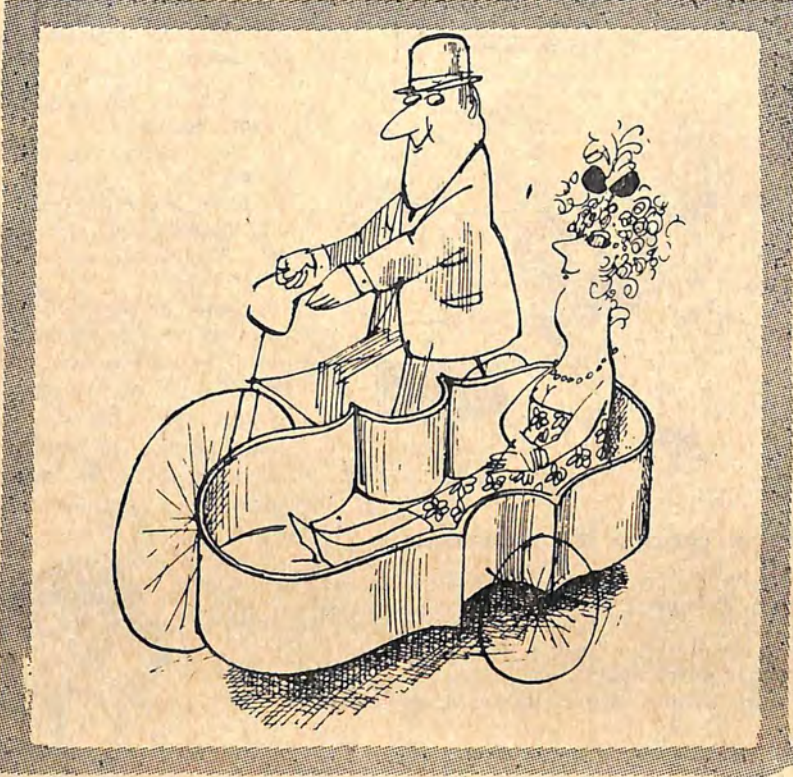
EDISON

AMPULLERİ

51

(İlanlık : 2435 — 167)

DÜNYA müzik Karikatürleri

1 yılda değil... 1 çekilişde
**5 MİLYON
LİRA !**

Bağdat Caddesi
üzerinde İstanbul'un en mutena
semtlerinden
ŞAŞKINBAKKAL'da
ve
ÇİFTEHAVUZLAR'da
Her türlü konforu haiz kaloriferli
10 APARTMAN
DAİRESİ
ile birlikte

ve ayrıca
5 adet
100,000 lira
5 adet
50,000 lira
5 adet **25,000** lira
10 adet **10,000** lira
25 adet **5,000** lira

cem'an
42
APARTMAN
DAİRESİ

ve gene ayrıca
7950 kişiye **1000** liraya
kadar
çeşitli para
ikramiyeleri
*

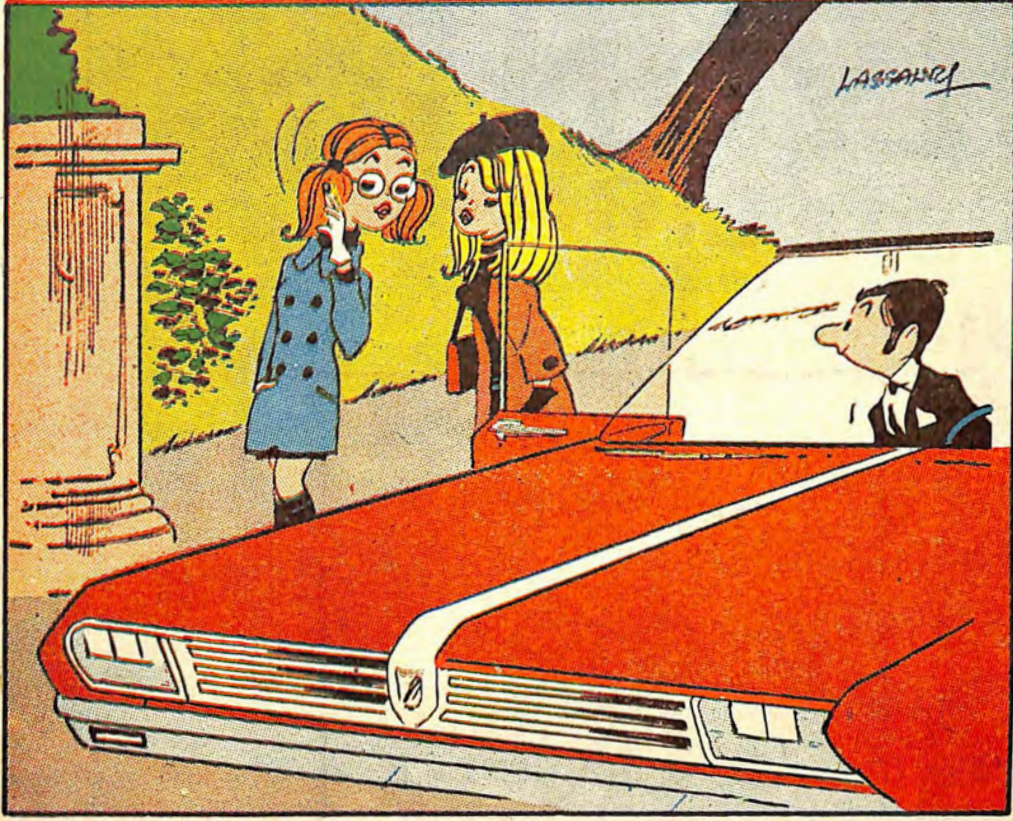
Size de en güzel yuva...

Size de servet

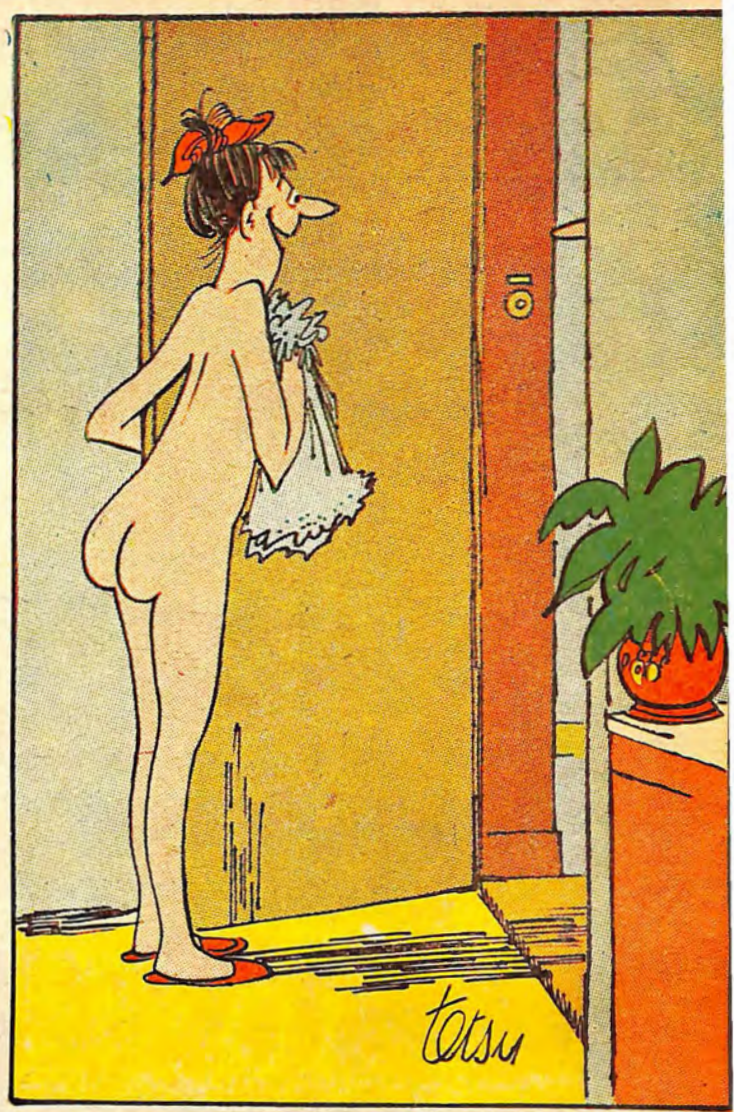
YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

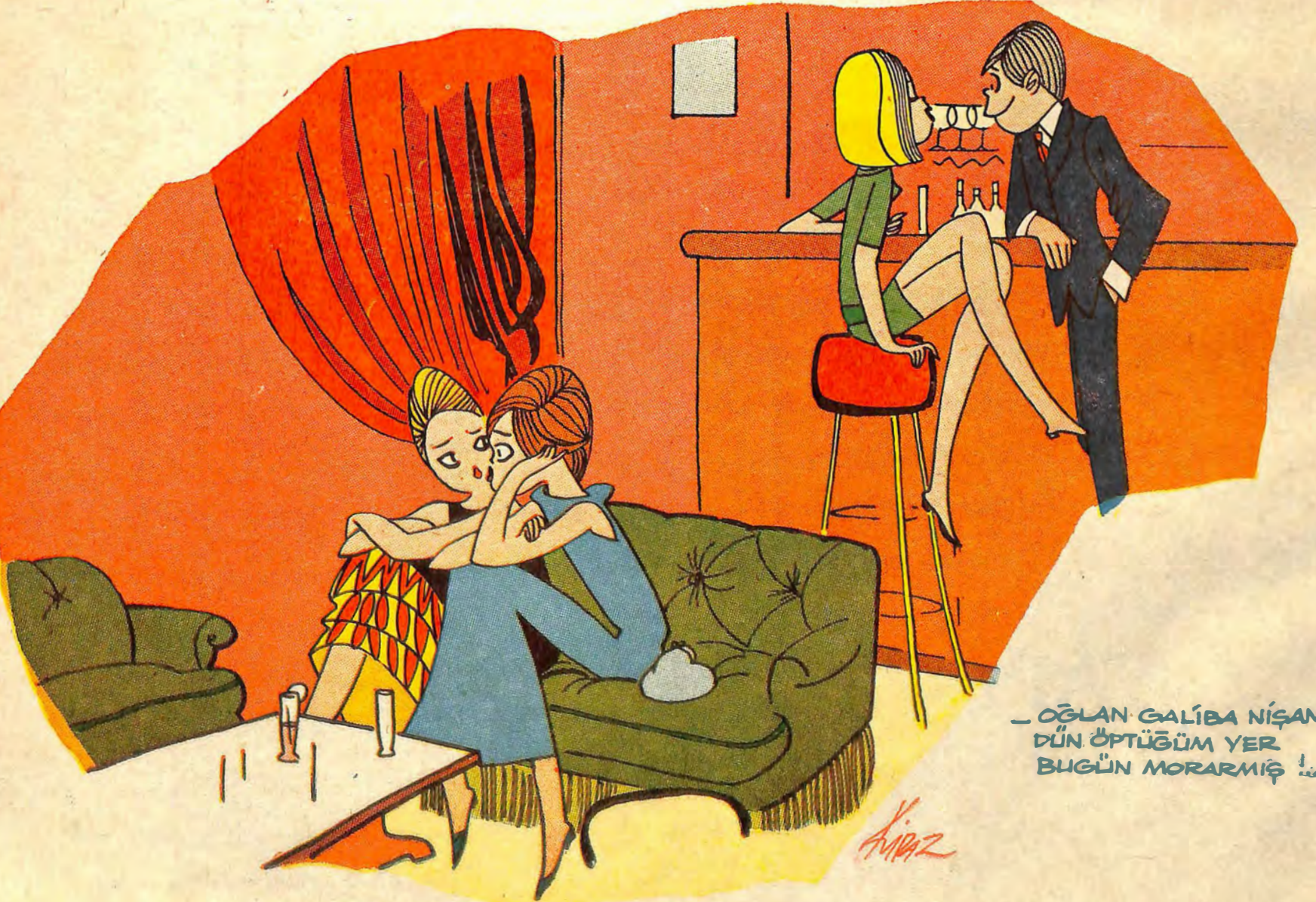
Akbaba

— MAVİ DÜĞMEYE BASINCA, KOLTUK YATAK OLUYOR !

— YALANCIIIII ! HANİ MİYOPTUN ?

— OĞLAN GALİBA NİŞANLI
DÜN ÖPTÜĞÜM YER
BUGÜN MORARMİŞ !